

پیدائش

۱

آغاز خلق کودن

۱ درآغاز، خُدا آسمانان و زمینَ خلق بُکود. ۲ زمینِ بی شکل و خالی بو، و ظولماتِ اعماقِ سرننہ بو؛ و خُدا روحِ آبانِ رو حرکتِ کودنِ دوبو.

ششِ روجِ خلقِ بوستنِ رہ

۳ خُدا بگفت: «روشناییِ ببه»، و روشناییِ بُبوست. ۴ خُدا بیدہ کی روشناییِ خُب، و خُدا روشناییِ ظولماتِ جا سیوا بُکود. ۵ خُدا روشناییِ 'روج'، و ظولماتِ 'شب' نامِ بنہ. شبِ بو و صوبِ بو، اوّلتا روج.

۶ و خُدا بگفت: «آبانِ میانِ فَلکیِ دبہ، و آبان، آبانِ جا سیوا بُکونہ.» ۷ خُدا فَلکِ بساختہ و فَلکِ بجیریِ آبانِ فَلکِ بُجوریِ آبانِ جا سیوا بُکود. و اَطو بُبوست. ۸ خُدا فَلکِ، 'آسمان' نامِ بنہ. شبِ بو و صوبِ بو، دوّمی روج. ۹ و خُدا بگفت: «آسمانانِ بجیریِ آبانِ ایٹا جا جَمِ بید، و خُشکیِ نمایانِ ببه.» و اَطو بُبوست. ۱۰ خُدا خُشکی، 'زمین' و آبابی کی جَمِ بوسنہ بید، 'دریا' نامِ بنہ، و خُدا بیدہ کی خُب. ۱۱ هو موقعِ خُدا بگفت: «زمینِ واشانِ بُجورِ باورہ، گیائانی کی دانہ کونیدی و دارانی کی میوہ آوریدی هوطو خوشانِ مانستنِ دانہ دارِ میوہ، زمینِ سرِ باورید.» و اَطو بُبوست. ۱۲ زمینِ واشانِ بُجورِ باورد، گیائانی کی هوطو خوشانِ مانستنِ دانہ کودیدی، و دارثانی کی هوطو خوشانِ مانستنِ دانہ دارِ میوہ باوردید. و خُدا بیدہ کی خُب. ۱۳ شبِ بو و صوبِ بو، سیومی روج.

۱۴ و خُدا بگفت: «چراغانِ آسمانانِ فَلکِ درونِ بمانید تا روجِ شبِ جا سیوا بُکونید، و تا نیشانہ ثانیِ فصلانِ و روجانِ و سالانِ ظاہیرِ بوسنہ رہِ ببه، ۱۵ و چراغان، آسمانانِ فَلکِ درونِ باسید تا زمینِ روشن کونید.» و اَطو بُبوست.

۱۶ خُدا دوتا پیلہ چراغ بساختہ، پیلہ تر چراغ روج سر حاکم بُکود، و کوچتا چراغ شب سر حاکم بُکود، وستارہ ٹائم بساختہ. ۱۷ خُدا اوشان آسمانان فَلکِ درون بنہ تا زمین روشن کونید ۱۸ و روج و شب سر حکومت بُکونید و نورِ ظولمات جا سیوا بُکونید. و خُدا بیدہ کی حُب. ۱۹ شب بو و صوب بو، چہاری روج.

۲۰ و خُدا بگفت: «آبان خیلی جانوران جا پُر بہ و پرندہ ٹان زمین بُجور آسمانان فَلکِ میان پرواز بُکونید.» ۲۱ پس خُدا پیلہ جانورانِ دریائی و ہمہ جانورانی کی جُمبستیدی و آبان پُر کونیدی، ہوطو خوشان مانستن، و تمان بالدارِ پرندہ ٹان ہوطو خوشان مانستن خلق بُکود. و خُدا بیدہ کی حُب. ۲۲ خُدا اوشان برکت بدہ و بگفت: «زاد و ولد بُکونید و زیاد بید و دریائانِ آبان پُر کونید، و پرندہ ٹائم زمین سر زیاد بید.» ۲۳ شب بو و صوب بو، پنجمی روج.

۲۴ و خُدا بگفت: «زمین زندہ جانوران ہوطو خوشان مانستن بوجود باورہ، چارپایان، خزندہ ٹان و زمینِ واشی جانوران، ہوطو خوشان مانستن.» و اُطو بُبوست. ۲۵ خُدا زمینِ واشی جانوران ہوطو خوشان مانستن بساخت، و چارپایان ہوطو خوشان مانستن، و تمان زمین سر خزندہ ٹان ہوطو خوشان مانستن. و خُدا بیدہ کی حُب.

۲۶ ہو موقع خُدا بگفت: «آدمِ آمی شکل و آمی مانستن چاکونیم، اون دریا ماہیان سر و آسمانان پرندہ ٹان سر و چارپایان سر و تمان زمین سر و تمان خزندہ ٹانی کی زمین سر درید، حکومت بُکونہ.»

۲۷ پس خُدا آدمِ خو شکل، خلق بُکود،

اون خُدا شکل خلق بُکود؛

آشان مرد و زن خلق بُکود.

۲۸ خُدا آشان برکت بدہ، و آشان بگفت: «زاد و ولد بُکونید و زیاد بید و زمین پُر کونید و اون سر حریف ببید. دریا ماہیان سر و آسمانان پرندہ ٹان سر و ہر جانوری کی زمین سر جُمبہ حاکم ببید.» ۲۹ و خُدا بگفت: «ہسا، ہمہ دانہ دار گیائان کی تمان زمین سر نئہ و تمان دارانی کی دانہ دار میوہ دریدی شمرأ قدم تا شیمی غذا بہ. ۳۰ و تمان زمین واشی جانوران و ہمہ آسمان پرندہ ٹان و تمان زمین سر خزندہ ٹان کی خوشان درون جان دریدی، ہمہ سبز واشان خوردن رہ اوشان قدم.» و اُطو بُبوست. ۳۱ و خُدا ہر اونچی کی بساختہ بو بیدہ، و خیلی حُب بو. شب بو و صوب بو، ششمی روج.

۱ جہ آرو، آسمانان و زمین و ہرچی کی اوشان درون دویو تمان بوست. ۲ و خدا ہفتمی روج درون، خو کار بہ آخر فارسانہ؛ اون ہفتم روج میان، تمان خو کاران جا دس فاکشہ و ایستراحت بکود. ۳ و خدا ہفتمی روج برکت بدہ و اون مقدس دوخواد، چرہ کی اروج میان تمان خو کاران جا کی خلقت درون انجام بدہ بو و بساختہ بو، دس فاکشہ و ایستراحت بکود. ۴ ان بو زمین و آسمانان تاریخچہ ہو موقع کی خلق ببوستید.

آدم و حوا خلق بوستن

زمانی کی خداوند خدا زمین و آسمانان بساختہ ۵ ہی نہالی کاشتن رہ ہنو زمین سر ننه بو و ہی گیائی کاشتن رہ ہنو بجور نامو بو، چونکی خداوند خدا ہنو وارتن زمین سر نوارانہ بو و آدمی وجود ناشتی تا زمین سر بکارہ، ۶ بلکی شورم جہ زمین بجور اموی و تمان زمین سیراب کودی. ۷ بازون خداوند خدا آدم زمین خاک جا چاکود و اون دوماغ درون زیندگی روح فو بزہ و آدم موجودی زندہ ببوست.

۸ و خداوند خدا، شرق طرف، ایٹا باغ عدن میان چاکود، و آدم کی بساختہ بو اویا بنہ. ۹ و خداوند خدا ہمہ جورہ داران کی قشنگ و خوش خوراک بید زمین جا سبزا کود. زیندگی دار باغ وسط نئا بو و داری نم کی بد و حُب ایشناسانہ ئی. ۱۰ ایٹا روخان عدن جا بیرون اموی تا باغ آب بدہ و جہ اویا بہ چہارتا روخان تقسیم بوستی. ۱۱ اولتا روخان فیشون نام درہ کی سراسر حویلہ سرزمین کی اویا طلا نئہ، دور زنہ. ۱۲ حویلہ سرزمین طلا حُب، و اویا خوشبو صمغ و عقیق سنگ پیدا بہ. ۱۳ دومی روخان جیحون نام درہ کی سراسر کوش سرزمین دور زنہ. ۱۴ سیوم تا روخان دجلہ نام درہ کی آشور شرق طرف ردّا بہ، و چہارمی روخان فرات ایسہ.

۱۵ خداوند خدا آدم اوساد و اون عدن باغ میان بنہ تا اویا کار بکونہ و باغ کار فارسہ. ۱۶ و خداوند خدا، آدم دستور بدہ و بگفت: «تو تانی جہ ہر تا اباغ داران جا آزادانہ بخوری؛ ۱۷ ولی نبایسی جہ داری کی حُب و بد ایشناسانہ بخوری، چون اروج کی اون جا بخوری حتم بدان خوائی مردن.»

۱۸ بازون خداوند خدا، بگفت: «حُب نیہ آدم تنہا بہ، پس ایٹا حُب یاور اون رہ چاکونم.» ۱۹ و خداوند خدا، تمان صارا واشی جانوران و آسمان پرندہ ئان کی

خاکِ جا بساخته بو آدمِ ورجا باورد تا بیدینه آدم چی نامی اوشانِ سر خوائه نَن، و هر اونچی کی آدم هر جانورِ دوخواد هون، اون نام بُبوست. ۲۰ پس آدم تمان چارپایان و آسمانان پرندہ ئان و تمان صارا واشی جانوران سر نام بنه؛ ولی حُبِ یاور آدم ره پیدا بُبوست. ۲۱ پس خُداوند خُدا آدم ایتا سنگینِ خواب درون ببرد و هو موقع کی آدم خوفته بو ایتا جه اون دندہ ئان اوساد و اون جای گوشت مرا پُر کود. ۲۲ هو موقع خُداوند خُدا جه هو دندہ کی آدم جا اوساده بو ایتا زن بساخت و اون آدم ورجا باورد. ۲۳ آدم بگفت:

«آنه»

خاشی می خاشانِ جا،

و گوشتی می گوشتِ جا؛

اون نام زن ببه،

چون کی مردِ جا بیگفته بُبوست.»

۲۴ جه آ رو، مرد خو پُر و مارَ ولا کونه، خو زن چَسبه و ایتا تن خوائید بوستن. ۲۵ آدم و اون زنانه هر دو لُخت بید و شرم ناشتید.

۳

سقوط

۱ و اما لانتی جه تمان صارا واشی جانوران کی خُداوند خُدا بساخته بو، زرنکتر بو. اون زن بگفت: «راست راستی خُدا بگفته کی جه هیتا آ باغ دارانِ جا نُخورید؟» ۲ زن لانتی بگفت: «دارانِ میوه جا کی باغ درون ننه خوریم، ۳ اما خُدا بگفته، "اُ دار میوه جا کی باغ وسط ننه نه بُخورید و نه اون دس بزنید، نبه کی بیمیرید."» ۴ اما لانتی زن بگفت: «حتم بدرید کی نخوائید مردن. ۵ بلکی خُدا دانه اُ روج کی اون جا بُخورید شیمی چومان وازا به و خُدا مانستن بد و حُبِ خوائید ایشناختن.» ۶ وقتی زن بیده کی اُ دار خوش خوراک و قشنگه و داری هوس بر انگیز کی دانائِ زیاد کونه، پس اون میوه ی بیچه و بُخورد، و خو مرداکم کی اون مرا بو فدہ، و اونم بُخورد. ۷ هو موقع اُ دو نفر چومان وازا بو و بفهمستید کی لُختید؛ پس آنجیلِ ولگان بهم بُدوختید، و لونگ چاکودید و خوشان واپختید.

۸ و خُداوند خُدا صدای بیشتاوستید کی روج خُنکی دورون باغ میان راه شئون دُبو، و آدم و اون زن خوشانِ خُداوند خُدا جا، باغ دارانِ پوشت جیگا بدئید.

۹ ولی خُداوند خُدا آدمَ دوخواد و بگفت: «کویا ایسای؟» ۱۰ آدم بگفت: «تی صدایِ باغِ میانِ بیشتاوستم و بترسیم، چونکی لُختم، هن واسی جیگا بُخوردم.» ۱۱ خُداوند خُدا بگفت: «کی تره بگفتِ کی لُختی؟ مگه جه اُداری کی تره دستور بدّه بوم اونِ جا نُخوری، بُخوردی؟» ۱۲ آدم بگفت: «اَزَن کی مره فدئی تا می امرابه، اون اُدار جا مره فدّه و من بُخوردم.» ۱۳ بازون خُداوند خُدا زَن بگفت: «اُن چی کاریه کی بُکودی؟» زن بگفت: «لانتی مره گول بزه و من بُخوردم.»

۴ اِپس خُداوند خُدا لانتی بگفت: «چون اَطو بُکودی، تمان چارپایانِ جا و تمان صارا واشی جانورانِ جا ملعونتری! تی شکیم سر تره فاکشی و تمان تی زیندگی روجان خاکِ خوائی خوردن. ۱۵ تو و زَن میان، و تی نسل و زَن نسل میان دُشمندی نئم؛ اون تی سر کوبه و تو اونِ پابور زنی.» ۱۶ و خُداوند خُدا زَن بگفت: «تی زانان دردِ خیلی زیاد کونم؛ تی زاکان، درد مرا خوائی زانان. تو اشتیاقِ دری تی مرد سر مسلط بیی، ولی اونہ کی تره دستور خوائہ دئن.»

۱۷ و آدم بگفت: «چون تی زانہ گب گُوش بُکودی و اُدار جا کی تره دستور بدّه بوم نُخوری بُخوردی، زمین تی واسی ملعون بُبوست؛ تمان تی زیندگی روجان سختی مرا زمینِ جا خوائی خوردن. ۱۸ تی واسی زمینِ جا توموش گومار بُجور آیه، و صارا گیانانِ جا خوائی خوردن. ۱۹ تی پیشانی عرقِ مرا نان خوائی خوردن، تا هو موقع کی به خاک واگردی چون کی اونِ جا به وجود بامویی؛ چره کی تو خاکی و بازم خاکِ واگردی.»

۲۰ آدم خوزَن حوا نام بنه، چره کی اون تمان آدما مار بو. ۲۱ خُداوند خُدا آدم و اونِ زَن رِه رختانی پوستِ جا چاکود و اَشان دُکود.

۲۲ و خُداوند خُدا بگفت: «هسا آدم ایتا جه آمی مانستن بُبوسته کی بد و حُبب ایشناسه. نبه کی خو دَس دراز کونه و زیندگی دار جائم بیچینه و بُخوره و تا ابد زنده بمانه.» ۲۳ پس خُداوند خُدا آدمَ عدنِ باغِ جا بیرون کُود تا اُ زمینِ سر کی اونِ جا به وجود بامو بو کاربکونه. ۲۴ پس آدمَ جه اوپه بیرون کُود، و عدنِ باغِ شرقِ طرفِ کروبِ فیریشته ثانِ قرار بدّه و شمشیری کی اونِ جا آتشِ وُل زئی و هر طرفِ چرخستی بنه، تا اُ رای کی زیندگی دارِ فارسه بپایه.

قائن و هابيل

آدم خو زن، حوا مرا بُخوفت و اون شکمدار بوست و قائن بزا و بگفت: «خداوند ياری مرا ايتا مردای بزام!»^۲ حوا ايوار ده شکمدار بوست و اون برار هابيل بزا. هابيل چوپان و قائن کشاورز بو. ^۳ چند وقت بازون قائن، زمين محصول جا ايتا پيشکشی خداوند ره باورد. ^۴ هابيلم اولتا بره جه خودش گلّه اوساد و اوشان بخترين قسمتان جا، پيشکشی باورد. هابيل و اون پيشکش خداوند ره منظور بُبوست، ^۵ ولی قائن و اون پيشکش منظور نُبوست. پس قائن خيلي بررخ و دَمَق بوست. ^۶ خداوند قائن بگفت: «چی واسی بررخ بوستی و دَمَقی؟» ^۷ آگه اونچی کی دُرسته انجام بدی، مگه قُبيل نیی؟ ولی آگه اونچی کی دُرسته انجام نَدی، آنه بدان کی گناه تی کمين نيشته و موشتاقه کی تی سر مُسلط ببه، ولی تو بایسی اون سر مُسلط بی.»

^۸ قائن خو برار هابيل امرا گب بزه و قرار بنه. و هو موقع کی زمين سر ايسايد قائن خو برار هابيل سر فُتورکست و اون بُکوشت. ^۹ بازون خداوند قائن بگفت: «تی برار هابيل کویا ايسا؟» بگفت: «نانم؛ مگه من می برار بپاتم؟» ^{۱۰} خداوند بگفت: «چی بُکودی؟ تی برار خون زمين جا می ورجا ايژگره زنه. ^{۱۱} و الان تو زمين جا ملعونی هو زمين کی خو دَهَن وازا کود تا تی برار خون تی دَس جا فيگيره. ^{۱۲} وقتی زمين سر کاری، زمين ده تره محصول نخوائه فدن. و تو زمين سر فراری و سرگردان خوائی بوستن.» ^{۱۳} قائن خداوند بگفت: «می مکافات ويشتره جه می طاقت. ^{۱۴} ايمرو مره آزمين جا بيرون کودی و تی محضر جا جيگا خوائم خوردن. دُنیا میان فراری و سرگردان مانم، و هرکی مره پيدا بُکونه مره کوشه.» ^{۱۵} هه موقع خداوند اون بگفت: «أطو نيئه، آگه ايكس قائن بُکوشه، اون جا هفت برابر انتقام فيگيفته خوائه بوستن.» و خداوند ايتا علامت قائن سر بنه تا آگه اينفر اون پيدا بُکونه، اون نُکوشه. ^{۱۶} پس قائن، خداوند محضر جا بيرون بُشو، و "نود" ولايت کی عدن شرق طرف نئا بو بئسا.

^{۱۷} قائن خو زن مرا بُخوفت، و اون شکمدار بوست و خَنوخ بزا. هو موقع قائن ايتا شار بساخت و خو پسر نام واسی اون خَنوخ نام بنه. ^{۱۸} خَنوخ عيراد پُربو، و عيراد محويائيل پُتر، محويائيل متوشائيل پُربو، و متوشائيل لِمک پُتر. ^{۱۹} لِمک دوتا زن بيگيفت، ايتا عاده نام دَشتی و اويتا ظَلّه. ^{۲۰} عاده، يابال بزا؛ اون چادرنشينان و گلّه داران پُتر بو. ^{۲۱} اون برار نام يوبال بو؛ اون تمان بریط نوازان و لله نوازان پُتر بو. ^{۲۲} ظَلّه ثم توبالقائن بزا، که مفرق و آهن جا همه جور وسيله

چاکودی. توبالفائن خاخور، نَعَمَه بو.

^{۳۳} اَمِکِ خوزناکانَ بگفت:

«ای عَادَه، ای ظِلَّه، مره گوش فَدید،

ای شُمان، ای لَمِکِ زناکان می گَبانَ گوش فَدید.

أ جوان مردای کی مره فُتورکسته بو،

و مره زخمی بُکود بُکوشتم.

^{۳۴} آگه قائن ره هفت برابر انتقام فیگیفته ببه،

پس لَمِکِ ره هفتاد و هفت برابر.»

^{۲۵} و آدم ایوار دِه خوز زین مرا حوا بُخوفت و اون ایتا پسر بزا و اون شِیث نام

بَنَه و بگفت: «خُدا هابیل جا کی قائن اون بُکوشته، ایتا دیگه نسل مره فدَه.»

^{۲۶} شِیث رَئِم ایتا پسر بزا بُبو و اونَ اِنوش نام بَنَه. اُ زَمات میان، مردوم بنا

بُکودید خُداوندِ نَام کفر گُفتن.

۵

جه آدم تا نوح

^۱ آنه آدم نسلِ تاریخچه کیتاب. اُ روج کی خُدا آدمَ خلق بُکود، اونَ خُدا

مانستن بساخت. ^۲ خُدا اوشانَ مرد و زن خلق بُکود و اَشانَ برکت بدَه، و اُ روج

کی اَشانَ خلق بُکود، اوشانِ نَام انسان بَنَه.

^۳ آدم صد و سی سال دَستی کی صاحب ایتا پسر بُبوست کی خودش شکل و

خودش مانستن بو و اون نامَ شِیث بَنَه. ^۴ آدم بعد آنکی شِیث بُدُنیا بامو،

هشتصد سال زیندگی بُکود و صاحب پسران و گران دیگر بُبوست. ^۵ جه آرو،

آدم زیندگی روجان گُلا، نهصد و سی سال بو؛ و اون بمرد.

^۶ شِیث صد و پنج سال دَستی کی اِنوش بُدُنیا بامو. ^۷ شِیث بعد آنکی اِنوش

بُدُنیا بامو، هشتصد و هفت سال زیندگی بُکود و صاحب پسران و گران دیگر

بُبوست. ^۸ جه آرو، شِیث زیندگی روجان گُلا، نهصد و دوازده سال بو؛ و اون

بمرد.

^۹ اِنوش نود سال دَستی کی قینان بُدُنیا بامو. ^{۱۰} اِنوش بعد آنکی قینان بُدُنیا

بامو هشتصد و پانزده سال زیندگی بُکود و صاحب پسران و گران دیگر

بُبوست. ^{۱۱} جه آرو، اِنوش زیندگی روجان گُلا، نهصد و پنج سال بو؛ و اون بمرد.

^{۱۲} قینان هفتاد سال دَستی کی مَهَللئیل بُدُنیا بامو. ^{۱۳} قینان بعد آنکی مَهَللئیل

بَدُنیا بامو، هشتصد و چهل سال زیندگی بُکود و صاحب پسران و گران دیگر بُبوست. ^{۱۴} جه آرو، قینان زیندگی روجان گلا، نهصد و ده سال بو؛ و اون بمرد. ^{۱۵} مَهَلْئیل شصت و پنج سال دَستی کی یارِد بَدُنیا بامو. ^{۱۶} مَهَلْئیل بعد آنکی یارِد بَدُنیا بامو هشتصد و سی سال زیندگی بُکود و صاحب پسران و گران دیگر بُبوست. ^{۱۷} جه آرو، مَهَلْئیل زیندگی روجان گلا، هشتصد و نود و پنج سال بو؛ و اون بمرد.

^{۱۸} یارِد صد و شصت و دو سال دَستی کی خَنوخ بَدُنیا بامو. ^{۱۹} یارِد بعد آنکی خَنوخ بَدُنیا بامو هشتصد سال زیندگی بُکود و صاحب پسران و گران دیگر بُبوست. ^{۲۰} جه آرو، یارِد زیندگی روجان گلا، نهصد و شصت و دو سال بو؛ و اون بمرد.

^{۲۱} خَنوخ شصت و پنج سال دَستی کی مَتوشالِح بَدُنیا بامو. ^{۲۲} خَنوخ بعد آنکی مَتوشالِح بَدُنیا بامو سیصد سال خُدا مرا قدم زئی و صاحب پسران و گران دیگر بُبوست. ^{۲۳} جه آرو، خَنوخ زیندگی روجان گلا، سیصد و شصت و پنج سال بو. ^{۲۴} خَنوخ خُدا مرا قدم زئی، و ده پیدا نُبوست؛ چونکی خُدا اون ببرد. ^{۲۵} مَتوشالِح صد و هشتاد و هفت سال دَستی کی لِمک بَدُنیا بامو. ^{۲۶} مَتوشالِح بعد آنکی لِمک بَدُنیا بامو هفتصد و هشتاد و دو سال زیندگی بُکود و صاحب پسران و گران دیگر بُبوست. ^{۲۷} جه آرو، مَتوشالِح زیندگی روجان گلا، نهصد و شصت و نه سال بو؛ و اون بمرد.

^{۲۸} لِمک صد و هشتاد و دو سال دَستی کی اون پسر بَدُنیا بامو، ^{۲۹} و اون نام نوح بنه و بگفت: «اَری امره سخت کار جا، اَزمین سر کی خُداوند لعنت بُکوده نجات خوائه دَتن.» ^{۳۰} لِمک بعد آنکی نوح بَدُنیا بامو، پانصد و نود و پنج سال زیندگی بُکود و صاحب پسران و گران دیگر بُبوست. ^{۳۱} جه آرو، لِمک زیندگی روجان گلا، هفتصد و هفتاد و هفت سال بو؛ و اون بمرد. ^{۳۲} نوح پانصد سال دَستی کی سام و حام و یافث بَدُنیا باموئید.

۶

فساد زمین سر زیاد به

^۱ وقتی آدمیان زمین سر زیاد بوستید و گران، اَشان ره بزا بُبوست، ^۲ خُدا پسران بیده ئید کی آدمیان گران قشنگید و هر تای کی انتخاب کودید به زنی کیفیتید. ^۳ و خُداوند بگفت: «می روح همیشک آدم درون نمانه، چره کی اون

بشر ایسه، اونِ عُمَرِ روجان صد و بیست سال خوائه بوستن.»^۴ اُ روجان درون و بعدِ اون، نیلیی ثان نسل، زمین سَر ایسابید، اُ زمات کی آدمیان گران، خُدا پسران مرا بُخوفتید، آدمیان گران اوشانِ ره زاکان باوردید. اُشان قدیم پهلوانان بید و زمین سَر نامدار بُبوستید.

^۵ خُداوند بیده کی آدم شرارت زمینِ سر خیلی زیاده، و اون دلیل و فیکر همَش بدی دُمباله و وس؛^۶ و خُداوند جه آنکی آدم زمین سر بساخته بو، پشیمان بُبوست و خو دلیل درون غرصه دار بُبوست.^۷ پس خُداوند بگفت: «آدمی کی خلق بُکودم جه زمین سر از بین برم، آدم و چارپایان و خزنده ثان و آسمان پرنده ثان، چونکی اوشانِ چاکودن جا پشیمان بوستم.»^۸ اما نوح مورد لوطف خُداوند قرار بیگرفت.

نوح و سیل

^۹ آنه نوح نسلِ تاریخچه. نوح ایتا صالح مردای بو و خو دوران میان بی عیب بو. نوح خُدا اَمرا راه شوئی.^{۱۰} نوح سه تا پسر دشتی: سام و حام و یافث.
^{۱۱} ولی خُدا دید درون زمین فاسد و ظلم و ستم جا پُر بوسته بو.^{۱۲} و خُدا زمین بیده کی فاسد بُبوسته، چونکی تمان آدمان زمین سر فاسد رای پیش بیگرفته بید.^{۱۳} پس خُدا نوح بگفت: «تصمیم بیگفتم تمان آدمان نابود کونم، چونکی زمین اوشان و اسی ظلم و ستم جا پُر بوسته. بیدین من اوشان زمین اَمرا نابود کونم.^{۱۴} کاج چوب اَمرا ایتا کشتی تره چاکون، و اُناقانی اون میان بساز، و اون درون و بیرون قیرواسین.^{۱۵} کشتی اُطو بساز: اونِ درازا صد و پنجاه متر و اون پهنا بیست و پنج متر و اون بُلندی پانزده متر بهه.^{۱۶} کشتی بُجور نیم متر بمانسته به سقف ایتا درجیک چاکون. کشتی در اون پهلو بینه و اون درون، بجیر و وسط و بُجور طبقه بزن.^{۱۷} چونکی من الان زمین سر اُبان مرا سیل راه تَوَدَم تا هر موجود زنده ئی کی آسمان جیرنفس کشه، نابود کونم. هر چی زمین سر نئه، میره.^{۱۸} ولی می عهدتِ اَمرا دَوَدَم. و تو و تی پسران و تی زنانه و تی عروسان، تی اَمرا کشتی بدرون خوائید اَمون.^{۱۹} جه تمان جانوران جه هر موجود زنده هر تا ای جُفت، کشتی بدرون ببر تا اوشان خودت مرا زنده بدری. نر و ماده ببید.^{۲۰} پرنده ثان هوطو خوشان مانستن، چارپایان هوطو خوشان مانستن و زمین خزنده ثان هوطو خوشان مانستن، ایتا جُفت جه هر موجود زنده تی ورجا خوائید اَمون تا اوشان زنده بدری.^{۲۱} هَطوئم جورواجور خوردنی

جا اوسان و انبار کون و اون تره و اوشان ره غذا ببه.»^{۲۲} پس نوح آطو بُکود؛
اون هر اونچی کی خُدا اونِ دستور بدّه بو انجام بده.

۷

۱ هو موقع خُداوند نوح بگفت: «تو و تمان تی خانواده کشتی درون ببشید، چونکی فقط تره اُدنیا میان می ورجا صالح بیدم. ۲ تمان پاک چارپایانِ جا هفت جُفت، نر و ماده، تی مرا اوسان، و نجست چارپایان جا، ای جُفت، نر و ماده، ۳ و جه آسمان پرندۀ ثائم هفت جُفت، نر و ماده، تا تمانِ اوشان نسلِ زمینِ سر زنده بدری. ۴ چونکی من هفت روج بازین، چهل شبندۀ روج وارث زمینِ سر وارانم، و هر موجودی کی بساختم زمینِ سر از بین بَرَم.»^۵ و نوح هر اونچی کی خُداوند اونِ دستور بدّه بو انجام بده.

۱ نوح ششصد سال دشتی کی سیل آبان زمینِ بیگیت؛^۷ و نوح خو پسران و زن و خو پسر زناکان مرا، کشتی بدرون بُشوئید تا سیلِ آبان جا در آمان ببید. ۸ پاک چارپایان و نجست چارپایان، پرندۀ ثان و تمان زمینِ سرِ خزندۀ ثان، ۹ دوتا دوتا، نر و ماده، هوطو کی خُدا نوحِ دستور بدّه بو، نوح ورجا کشتی بدرون بُشوئید. ۱۰ و بعدِ هفت روج سیل بامو و آبان زمینِ اوساد.

۱۱ وقتی نوح ششصد سال دشتی، هفدهمی روج دومین ماه درون، بله، هو روج میان، تمان چشمه ثان اعماق زمینِ جا قواره پزئید و آسمانان درجیک وازا بوست. ۱۲ و چهل شبندۀ روج وارث زمینِ سر بوارست. ۱۳ هو روج میان نوح و اون پسران سام و حام و یافث و نوح زنانه و اون سه تا عروسان اوشانِ مرا کشتی درون بُشوئید، ۱۴ اوشان و تمان واشی جانوران هوطو خوشان مانستن، تمان چارپایان، هوطو خوشان مانستن، و تمان زمینِ سرِ خزندۀ ثان، هطو خوشان مانستن، و تمان پرندۀ ثان هوطو خوشان مانستن، و تمان بالداران، ۱۵ دوتا دوتا، جه هر موجود زنده ئی کی نفس کشه ئی، نوح ورجا کشتی درون آموئیدی. ۱۶ و اوشانی کی بدرون بُشوئید، هوطو کی خُدا نوحِ دستور بدّه بو، جه هر موجود زنده نر و ماده بدرون بُشوئید و خُداوند اوشان پوشت سر در دَوست.

۱۷ و چهل روج سیل زمینِ سر دُمباله دشتی، آبان زیاد بوستید اوجور کی کشتی بیگیت و زمینِ جا راستا کود. ۱۸ و آبان اونقدر بُجور بامو و زمینِ حریف بوست اوجور کی کشتی آبان رو بمانست. ۱۹ و آبان زمینِ سر ویشتر و ویشتر

بُجور آموی و حریف بوسی تا آنکی همه تا بلند کوه ئان سر کی تمان آسمان جیر نئه بو، بیگفت. ^{۲۰} آبان هفت متر کوه ئان جا بُجورتر بُشو و اوشان بپوشانه. ^{۲۱} هر موجود زنده ئی کی زمین سر جُمبستی، پرندہ ئان و چارپایان و واشی جانوران جا و تمان زمین سر کوجدانه جانوران و تمان آدمیان، هلاک بوستید. ^{۲۲} هر موجود زنده ئی کی خُشکی سر نفس کُشه ئی، بَمرد. ^{۲۳} خُدا هر موجودی کی زمین سر نئه بو، از بین بَرد، جه آدمیان و چارپایان و خزنده ئان و آسمان پرندہ ئان. اوشان زمین جا از بین بُشوئید؛ فقط نوح بمانست و اوشانی کی اون مرا کشتی درون ایسابید. ^{۲۴} و صد و پنجاه روج آب زمین سر بیگفته بو.

۸

سیل بینیشته

۱ اَمّا، خُدا نوح و تمان واشی جانوران و تمان چارپایان کی اون مرا کشتی درون ایسابید به یاد باورد، و خُدا بادی زمین سر ویریزانه و آبان بینیشتید. ^۲ اعماق چشمه ئان و آسمانان درجیک دَوسته بُبوست؛ و آسمانان ده نوارست. ^۳ و آب ایچه ایچه زمین درون واگردست. صد و پنجاه روج کی بُگذشت، آبان کم بوسته بو. ^۴ هفدهمین روج هفتمین ماه درون، کشتی آزارات کوه ئان سر بینیشت. ^۵ تا دهمین ماه میان آب هَطو کم بوستن دوبو، تا آنکی اولتا روج دهمین ماه درون، کوه ئان لچه نمایان بُبوست.

۱ چهل روج بازین، نوح درجیکی کی کشتی ره بساخته بو، وازا کود ^۷ و ایتا کلاچ پرا ده. کلاچ طرف و طرف پر کُشه ئی تا آنکی زمین خُشکا بو. ^۸ بازین ایتا کوتر پرا ده تا بیدینه آبانی که زمین سر نئا بو بینیشته یا نه. ^۹ ولی کوتر جائی خو نیشتن ره پیدا نُکود و نوح ورجا، کشتی درون واگردست چونکی آب تمان زمین سر بیگفته بو. پس اون خو دس درازا کود و کوتر بیگفت و اون خو ورجا کشتی درون واگردانه. ^{۱۰} نوح هفت روج ده دس بداشت و ایوار ده کوتری کشتی جا پرا ده. ^{۱۱} غروب دم، کوتر نوح ورجا واگردست، و آیسفر ایتا تازه زیتون ولگ به توک دشتی. پس نوح بفهمست آبانی کی زمین سر نئه بو بینیشته. ^{۱۲} نوح هفت روج ده دس بدشت و کوتر پرا ده، و کوتر ده اون ورجا وانگردست.

۱۳ وقتی نوح ششصد و یک سال دشتی، اولتا روج اولتا ماه درون، زمین سر

آبان، خُشکا بوستہ بید۔ بازون نوح کشتی سرپوشِ اوساد و بیدہ کی زمین خُشک۔^{۱۴} بیست و ہفتمین روج دومی ماہ میان، زمین خُشکا بوستہ بو۔^{۱۵} بازون خُدا نوحِ بگفت: ^{۱۶} «تو و تی زنانہ و تی پسران و عروسان کی تی امرا ایسایید، کشتی جا بیرون بیشید۔^{۱۷} تمان جانورانی کی تی امرائید، ہر موجود زندہ جہ پرندہ ٹان و چارپایان و تمان خزندہ ٹانی کی زمین حرکت کونیدی، تی مرا بیرون باور تا زمین پُر کونید و دُنیا درون زاد و وُلد بُکونید و زیاد بید۔»^{۱۸} پس نوح خو پسران و زن و عروسان مرا بیرون بامو۔^{۱۹} و تمان واشی جانوران، تمان خزندہ ٹان، تمان پرندہ ٹان، و ہر اونچی کی زمین سر جُنہ، ہوطو خوشان جُفتان مرا، کشتی جا بیرون باموئید۔

خُدا عہد، نوح مرا

^{۲۰} اہو موقع نوح قربانگائی خُداوند رِہ چاکود و جہ تمان پاک چارپایان و پرندہ ٹان چندتای بیگیت و تمام سوچ قربانی ٹانی، قربانگا رِہ پیشکش بُکود۔^{۲۱} و ایتا خوشبو عطر خُداوند مشامِ فارسہ و خُداوند خو دیل درون بگفت: «دِہ ہرگس زمینِ آدم واسی لعن نخواستم کودن، ہرچن کی آدم دیل نیت جہ جوانی بد ایسہ۔ و دِہ ہرگس تمان جاندارانِ سر بہ نیست نخواستم کودن، ہوطو کی بُکودم۔»

«^{۲۲} تا زماتی کی دُنیا برقرارہ،

کاشتن و بئن،

سرما و گرما،

تابستان و زمستان،

و شب و روج،

نخواستہ ایسان۔»

۹

خُدا نوح و اونِ پسرانِ برکت بدہ و آشان بگفت: «زاد و وُلد بُکونید و زیاد بید و زمین پُر کونید۔^۲ شیمی ترس و ہیبت تمان زمین جانوران و تمان آسمان پرندہ ٹان و تمان زمین خزندہ ٹان و تمان دریا ماہی ٹان سر مانہ؛ اوشان شیمی دس واسپارده بُبوستید۔^۳ ہر جانوری کی جُمبہ، شیمی خوراک خوائہ بوستن۔ ہوطو کی سبزہ گیائانِ شمراً قَدَم الان ہمہ چی شمراً قدم۔^۴ اما گوشت اونِ زیندگی مرا، یعنی اونِ خون مرا نُخورید۔^۵ حتمی شیمی خونِ تاوانِ کی اونِ درون

زیندگی نئے پَس فیگیرم: جہ ہر واشی جانور و ہر انسانی اون پَس فیگیرم. آدمِ جانِ تاوانم اون ہمنوع جا پَس فیگیرم.»

« ۱ ہر کی آدمِ خون فکونہ،

اونِ خونِ آدمِ دَس مرا فیوہ بہ؛

چونکی خُدا آدمِ خو شکل مانستن بساختہ.

۷ و شُمان، زاد و وُلد بُکونید و خیلی زیاد بید؛ و زمین سر پخش بید و اون پُر کونید.»

۱ بازون خُدا، نوح و اونِ پسرانِ بگفت: ۹ «ہَسا من شیمی امرا و بعدِ شُمان شیمی زاکان امرا می عہدِ دَوَدَم، ۱۰ و آن تمان زمین جانوران رِئَم خوائہ بوستن یعنی ہر جانوری کی شیمی امرا بئسہ، جہ پرنده ئان و چارپایان و تمان زمینِ جانوران، یعنی؛ ہمہ ی اوشانی کی شیمی امرا کشتی جا بیرون باموئید. ۱۱ من می عہدِ شیمی امرا دَوَدَم تا دہ ہرگس ہی موجودِ زندہ ئی سیلِ آبانِ امرا سربہ نیست نہ، و دہ ہرگس سیلی نہ کی تمان زمینِ ویران کونہ.» ۱۲ و خُدا بگفت: «آنہ اُ عہد نیشان کی من خودم و شیمی میان و ہر جانوری کی شیمی امرا ی تا تمان نسلان بعدِ شُمان دَوَدَم ۱۳ می رنگین کمانِ ابر میان بنم و آن اُ عہد نیشانہ خوائہ بوستن کی من و زمین میان دوستہ بہ. ۱۴ ہر زما ت ابرانِ زمینِ بَجور پهن کونم و رنگین کمان ابران میان نمایان بہ، ۱۵ ہو موقع می عہدِ شیمی امرا و ہر موجودِ زندہ امرا بہ یاد اورم. و آبانِ دہ ہرگس سیلِ نخواستید بوستن تا ہر موجودِ زندہ ی سر بہ نیست بُکونہ. ۱۶ ہر موقعِ رنگین کمانِ ابرانِ میان نمایان بہ، اونِ دینم و اُ ابدی عہد کی خُدا و ہر موجودِ زندہ میان کی زمینِ سر ایسا بہ یاد خوائم آوردن.» ۱۷ پس خُدا نوح بگفت: «آنہ عہد نیشانی کی می میان و ہر موجودِ زندہ ئی کی زمینِ سر ایسا دوستم.»

نوح پسران

۱۸ نوح پسران کشتی جا بیرون باموئید، سام و حام و یافث بید. حام کنعانِ پٹر بو. ۱۹ آشان نوح سہ تا پسران بید و تمان دُنیا مردومان آشانِ جا بہ وجود باموئید.

۲۰ نوح زمینِ سر بنا بہ کشاورزی بُکود، و انگور باغی چاکود. ۲۱ نوح انگورباغِ شرابِ جا بُخورد، مست کود و خو خیمہ درون خورہ لُخت کود. ۲۲ حام، کنعانِ پٹر، خو پٹر لُخت بیدہ و خو دوتا برارِ ر کی بیرون ایسابید خبر ببرد. ۲۳ پس سام

و يافث ايتا قبا بيگيفتيد، اون خوشانِ کولِ سر بنه ئيد و پسا پسا بڻشوئيد و خوشان پتر لختي بپوشانه ئيد. اوشان خوشان ديم اي طرف ديگه واگردانه ئيد و خوشان پتر لختي نيده ئيد. ^{۲۴} وقتي نوح خو مستي جا واخَب بوست و بفهمست کي کوجدانه پسر اونِ مرا چي بکوده، ^{۲۵} بگفت:

«لعت بر کنعان!

خو برارانِ غلامانِ نوکر ببه.»

^{۲۶} و دُمباله بده:

«متوارک ببه يهوه، سام خُدا!

کنعان اونِ غلام ببه.

^{۲۷} خُدا يافث فراواني فده؛

وسام خيمه ثانِ ميان بئسا،

و کنعان اونِ غلام ببه.»

^{۲۸} نوح بعد سيل سيصد و پنجاه سال زينديگي بکود. ^{۲۹} پس نوح نهصد و پنجاه

سال دشتي کي بمرد.

۱۱

بابِل بُج

اُ زمات ميان سراسر زمين سر ايتا زوان دشتيد و ايتا لفظ مرا گب زئيد. ^۲ و چونکي مردوم مشرقِ جا کوچ کوديدي، شِنعارِ ولايت درون لاتي هموار پيدا بکوديد و اويا بئسائيد. ^۳ اوشان همدیگر بگفتيد: «بائيد اجر چاکونيم و اوشان خُب بپريم.» اشان بجای اجر سنگ و بجای قير ملات دشتيد. ^۴ بازون بگفتيد: «بائيد ايتا شار امره بسازيم و ايتا بُج چاکونيم کي آسمان جور فارسه، و آمي نامِ سرشناس بکونيم، نبه کي سراسر زمينِ درون پخش بيم.» ^۵ و خُداوند بجير بامو تا او شار و بُرجي کي آدمان ساختن ديبيد، بيدينه. ^۶ و خُداوند بگفت: «هسا اشان مردومي ايسيد کي ايتا بپوستيد و اشان همتان ايتا زوان مرا گب زئيد و آن تازه اوشان اولِ کاره؛ و ده هي کاري نيه کي اوشان نتانيد انجام نديد. ^۷ هسا بجير بائيم و اشان زوانِ عوض کونيم تا همدیگر گب نفهميد.» ^۸ پس خُداوند اوشانِ جه اويا سراسر زمين سر پخش کود و اُ شارِ ساختن جا دَس بکشه ئيد. ^۹ جه آرو اُ شارِ بابِل نام بنه ئيد، چره کي خُداوند اويا تمان دُنيا مردوم زوانِ عوض کود. جه اويا، خُداوند اشان سراسر زمين سر پخش کود.

سام نسل

۱۰ آنہ سام نسل تاریخچہ: وقتی کی سام صد سال دشتی، دوسال بعد سیل، آرفکشاد بدُنیا بامو؛ ۱۱ و سام بعد آنکی آرفکشاد بدُنیا بامو، پانصد سال زندگی بکود و صاحب پسران و گران دیگہ بُوست.

۱۲ آرفکشاد سی و پنج سال دشتی کی شلاح بدُنیا بامو؛ ۱۳ و آرفکشاد بعد آنکی شلاح بدُنیا بامو، چہارصد و سہ سال زندگی بکود و صاحب پسران و گران دیگہ بُوست.

۱۴ شلاح سی سال دشتی کی عیر بدُنیا بامو؛ ۱۵ و شلاح بعد آنکی عیر بدُنیا بامو چہارصد و سہ سال زندگی بکود و صاحب پسران و گران دیگہ بُوست.

۱۶ عیر سی و چہار سال دشتی کی فلیج بدُنیا بامو؛ ۱۷ و عیر بعد آنکی فلیج بدُنیا بامو چہارصد و سی سال زندگی بکود و صاحب پسران و گران دیگہ بُوست.

۱۸ فلیج سی سال دشتی کی رعو بدُنیا بامو؛ ۱۹ و فلیج بعد آنکی رعو بدُنیا بامو، دوہست و نہ سال زندگی بکود و صاحب پسران و گران دیگہ بُوست.

۲۰ رعو سی و دوسال دشتی کی سروج بدُنیا بامو؛ ۲۱ و رعو بعد آنکی سروج بدُنیا بامو دوہست و ہفت سال زندگی بکود و صاحب پسران و گران دیگہ بُوست.

۲۲ سروج سی سال دشتی کی ناحور بدُنیا بامو؛ ۲۳ و سروج بعد آنکی ناحور بدُنیا بامو، دوہست سال زندگی بکود و صاحب پسران و گران دیگہ بُوست.

۲۴ ناحور بیست و نہ سال دشتی کی تارج بدُنیا بامو؛ ۲۵ و ناحور بعد آنکی تارج بدُنیا بامو صد و نوزدہ سال زندگی بکود و صاحب پسران و گران دیگہ بُوست.

۲۶ تارج ہفتاد سال دشتی کی ابرام و ناحور و ہاران بدُنیا باموئید.

تارج نسل

۲۷ آنہ تارج نسل تاریخچہ: تارج، ابرام و ناحور و ہاران پئر، و ہاران لوٹ پئر بو. ۲۸ ہاران خو پئر ورجا تارج، خو زاگا میان کی اور گلدانیانِ بمرد. ۲۹ ابرام و ناحور زن ببردید. ابرام زنانه نام سارای، و ناحور زنانه نام ملگہ ہاران کر بو، ہاران دوتا گُر دشتی کی اوشان نام ملگہ و یسگہ بو. ۳۰ سارای نازا بو و زاکی ناشتی.

۳۱ تارج خو پسر ابرام، و خو نوه لوط کی ہاران پسر بو و خو عروس سارای کی خو پسر ابرام زنانه بو اوساد، و آشان با ہم اور گلدانیان جا بیرون باموئید تا

کنعان سرزمین بیشید، ولی وقتی حَرانِ فارسه ئید، هویا بئسائید. ۳۲ تَارَح
دویست و پنج سال عمر بُکود، و حَرانِ میان بمرد.

۱۲

أبرام دعوت بوستن

۱ خُداوند أبرام بگفت: «تی مملکت جا و تی زاگه جا و تی پئر خانه جا بیرون بیا و
أ ولایتی کی تره نیشان خوائم دئن، بوشو. ۲ تی جا پيله ملتی بوجود آورم و تره
برکت خوائم دئن؛ تی نامِ پيله کونم و تو مایه برکت خوائی بوستن. ۳ برکت
خوائم دئن أ کسانِ کی تره برکت قَدید، و بی حرمت کونم أ کسی کی تره بی
حرمت بُکونه؛ و تمان زمين سر مردوم، تی خاطرې برکت خوائید گیفتن.»

۴ پس أبرام، هوطو کی خُداوند اونِ دستور بدّه بو رادکفت؛ و لوطم اونِ امرأ
بُشو. أبرام هفتاد و پنج سال دشتی کی حَرانِ ولایت جا بیرون بامو. ۵ اونِ خوزن
سارای، خو برارزا لوط و تمان خو مال و منال اوساد و اوشانی کی حَرانِ درون
بدس باورده بو مرا، کنعان سرزمین سمت رادکفت، وقتی کی اوشان کنعان
سرزمین فارسه اید ۶ أبرام أ سرزمین میان تا بلوطِ مورّه محل، کی شکیم میان بو،
پیش بُشو. أزمات درون کنعانیان أ سرزمین میان ایساید. ۷ بازون خُداوند أبرام
ره آشکار بوست و بگفت: «أ سرزمینِ تی نسلِ قَدَم.» پس أبرام خُداوند واسی،
کی اونِ ره آشکار بوسته بو قربانگائی بساخت. ۸ بازون جه اويا به أ منطقه
کوکمر کی بیت ئیل شرق طرف نئه بو کوچ بُکود و خو خیمه ی وافراشت،
اوجور کی بیت ئیل، غرب طرف و عای اونِ شرق طرف نئه بو. أبرام اويا
خُداوند ره قربانگائی بساخت و خُداوند پرستش بُکود. ۹ أبرام خو سفر دُمباله
بِدّه و نِگب سو پیش شوئی.

أبرام و سارای مصر درون

۱۰ و اما أ سرزمین میان قحطی بو و أبرام مصر بُشو تا چن وقت اويا بئسه،
چره کی او سرزمین میان بدجور قحطی بُبوسته بو. ۱۱ وقتی مصر نزدیکی فارسه،
أبرام خو زن سارای بگفت: «دانم کی تو ایتا قشنگ زناکی. ۱۲ مصریان هطو کی
تره ببیدینید، خوائید گفتن: ”آن اونِ زنه.“ هو موقع مره کوشیدی ولی تره زنده
خوائید نئن. ۱۳ پس بُگو کی می خاخوری، تا تی واسی می امرأ حُب ببید، و تی
واسی مره نُکوشید.» ۱۴ وقتی أبرام مصر درون بامو، مصریان أ زناک بیده ئید کی

خیلی قشنگہ۔^{۱۵} وقتی فرعون امیران سارای بیدہ ٹید، اونِ تعریف فرعون ورجا بُکودید۔ پس سارای فرعون خانہ بپردید۔^{۱۶} فرعون سارای واسی ابرام خُبی بُکود، و ابرام گلہ ئان و رُمہ ئان، نر و مادہ اُلاغان، نوکران و کولفتان، و سُتران صاحب بُبوست۔

^{۱۷} اما خُداوند، ابرام زن سارای واسی، فرعون و اونِ خانہ آدمانِ سر بدجور بلائان باورد۔^{۱۸} پس فرعون ابرامِ دوخواد و بگفت: «آن چہ کاری کی می امرا بُکودی، چرہ مرہ نُگفتی کی اون تی زَنہ؟^{۱۹} چرہ بُگفتی: ”می خاخورہ،“ کی من اون بہ زنی بیگیتم؟ ہسّا، اَنم تی زن۔ اون اوسان و بوشو!»^{۲۰} بازون فرعون ابرام بارہ دستوراتی خو مأمورانِ فدہ، و اوشان، اونِ خو زن مرا و ہر اونچی کی دشتی امرا روانہ بُکودید۔

۱۹

خُدا لوط نجات دئہ

^۱ غروب دَم، اُ دوتا فیریشته سُدوم شارِ فارسہ ٹید، و لوط شارِ دروازہ ور نیشته بو۔ وقتی لوط اُشان بیدہ اُشان پیشواز بُشو و خو دیمِ زمین سر بنہ^۲ و بگفت: «ای آقایان، مَنّت کونم کی شیمی بندہ خانہ بائید و شیمی لنگان بُشورید و شبِ سر بُکونید۔ بازیں صوب دَم ویریزید و شیمی رایی دُمبالہ بدید۔» اُ دوتا فیریشته جواب بدہ ٹید: «نہ، شبِ شارِ میدانِ میانِ سر خوائیم کودن۔»^۳ ولی وقتی خیلی اصرار بُکود اونِ مرا اونِ خانہ بُشوئید۔ لوط اُشانِ رہ ایتا میمانی بیگیت و بی خمیر مایہ نانِ اُشان رہ بیخت و اوشان بُخوردید۔^۴ اما پیش جہ آنکی بُخوسید، شارِ مردکان، یعنی سُدوم مردکان، پیر و جوان، تمان مردوم تا آخرین نفرخانہ یِ دور کودید۔^۵ اوشان لوطِ دوخوادید و بگفتید: «اُ مردکان کی امشب تی ورجا باموئید، گویا ایسائید؟ اوشانِ امی ورجا بیرون باور تا اُشان امرا بوخوسیم۔^۶ لوط خانہ جا بیرون بامو و درِ خو پوشت سر دَوست،^۷ و بگفت: «ای می براران۔ مَنّت کونم اُپست و شرور کارِ انجام ندید۔^۸ بیدینید، من دوتا گرِ دَرَم کی ہی مردی مرا نیبید۔ وائالید اوشانِ شیمی ورجا بیرون باورم، و ہر کاری کی شیمی دیل خوائہ اوشان مرا بُکونید۔ ولی اُ مردکانِ مرا کاری ندرید، چرہ کی می خانہ درون پناہ باوردید۔»^۹ اوشان جواب بدئید: «بوشو کنار!» و بگفتید: «اُ غریبہ مردای بامو تا امی میان بئسا و ہسّا امی قاضی بُبوستہ درہ، الان تی مرا بدتر جہ اوشان خوائیم کودن۔» پس اُ مردای یعنی

لوط سر حیسابی فُتورکستید و نزدیک باموئید تا درِ بشکنید. ^{۱۰} ولی اُ فیریشته
 ثان خوشان دَس درارَ کودید و لوط خوشان ورجا خانه بدرون ببردید و درِ
 دَوستید. ^{۱۱} بازین اوشانی کی خانه درِ پوشت ایسابید، جه کوچتا تا پیلہ تائی،
 کورَ کودید و اوشان تقلا کودید کی درِ پیدا بکونید اما نتانستید.

^{۱۲} بازین اُ دوتا مردای لوط بگفتید: «آیا ده هیگَس دَری؟ دامادان و پسران و
 گران، و هر کی اُ اشار درون دَری جه آیا بیرون بیر، ^{۱۳} چونکی خوائیم اُ اشار نابودَ
 کونیم؛ چره کی ناله و شکایت صُدا اُ مردوم، خُداوند ورجا خیلی بُلندا بوسته، و
 خُداوند اُمره اوسه کوده تا اونَ نابودَ کونیم.» ^{۱۴} پس لوط بیرون بُشو تا خو
 دامادان مرا، کی قرار بو اونِ گرانِ مرا عروسی بکونید، گب بزنه. لوط اُشان
 بگفت: «ویریزید و اُ اشار جا بیرون بیشید، چونکی خُداوند خوائه شارَ نابودَ
 کونه!» ولی دامادان فیکر بکودید کی شوخی کودن دره.

^{۱۵} صوب دمان اُ فیریشته ثان لوط بگفتید: «ویریز! تی زنانه و تی دوتا گَر کی آیا
 ایسائید اوسان و بوشو، نبه کی شُمانم شار مجازات میان سر به نیست بید.»
^{۱۶} اما لوط دَس دَس کودن دبوو. پس اُ دوتا فیریشته خُداوند رحم واسی، لوط و
 اون زنانه و دوتا گران دَس بیگفتید و شارِ جا بیرون ببردید. ^{۱۷} وقتی اُشان بیرون
 آوردن دبید، ایتا جه اُ دوتا فیریشته بگفت: «شیمی جانِ نیجات ره فرار بکونید!
 شیمی پوشت سر نیگا نُکونید، و ویوان میان هیجا نئسائید، بلکی کوئان سمت
 فرار جیویزید، نبه کی سر به نیست بید!» ^{۱۸} ولی لوط اُشان بگفت: «ای آقایان
 اُطو نبه! ^{۱۹} هَسا تی لُطف، شامل حال تی بنده بُوسته. و می جانِ نیجات دَن
 مرا پیلہ محبتی در حق من بکوده دری. اما من نتانم کوئان سمت جیویزم، نبه
 کی اُ بلا می سر بایه و بیمیرم. ^{۲۰} بیدین، اویا ایتا کوچ شار نئه کی نزدیکه وائال تا
 اویا فرار بکونم. مگه ایتا کوچی شار نیه؟ اُطوی می جانِ نیجات خوائه یافتن.»
^{۲۱} فیریشته لوط بگفت: «تی اُ خواسته نم بجا آورم تا شاری کی اونِ جا گب بزه
 ئی، ویران نُکونم. ^{۲۲} اما زو اُ سمت فرار بکون، چونکی تا اویا فأنرسی کاری نتانم
 کودن.» جه اُرو، اُ اشار صوعر نام بنه بُوست.

سُدوم نابودَ بوستن

^{۲۳} وقتی لوط صوعرِ شارَ فارسه، آفتاو زمین جا بُجور بامو بو. ^{۲۴} هو موقع
 خُداوند جه آسمان سُدوم و عَمورَه سر گوگرد و آتش بوارانه، ^{۲۵} و اُ شاران و
 تمان بوجاقان و تمان کسانی کی اُ شاران میان ایسابید و تمان زمین گیائان ویران

کود۔^{۲۶} اما لوط زنانہ خو پوشت سر فندرست، و ایتا ستون جہ نمک بُبوست۔
 ۲۷ ابراہیم، صوب دمان زود ویریشٹ و هو جائی کی اویا خُداوند محضر میان
 ایسابو، بُشو۔^{۲۸} و وقتی سُدوم و عَمورَہ سمت و تمان بوجاقان فندرست، بیدہ
 کی ہسا دود اُ ولایتِ جا ایتا کورہ دودِ مانستن بُجور شئون درہ۔
 ۲۹ جہ آ رو هو موقع کی خُدا تمان او شارانی کی بوجاقان درون نئا بید نابد
 کود، ابراہیم بیاد باورد، و اُ زماتی کی اُ شاران میان کی لوط اوشان درون زیندگی
 کودی از بین بردن دوبو، لوط خرابہ جا، بیرون باورد۔

لوط و اون گران

۳۰ لوط صوغِرِ جا بیرون بامو و خو دوتا گر مرا کو میان بئسا، چونکی ترسہ ئی
 صوغِرِ شار میان بئسہ۔ پس خو دوتا گر مرا غار درون بئسا۔^{۳۱} ایتا روج پیلہ
 خاخور کوچ خاخورِ بگفت: «آمی پئر پیرا بوستن درہ و اُ سرزمین درون مردی
 نئسا، تا تمان دُنیا رسم مانستن، آمی اُمرآ بہ۔^{۳۲} بیا تا آمی پئرِ شرآو بدیم و اون
 مرا بیبیم تا آمی پئرِ جا ایتا نسل بجا بنیم۔»^{۳۳} پس ہو شبِ میان خوشان پئرِ
 شرآو بدہ ئید و پیلہ گر بُشو و خو پئرِ مرا بُخوفت؛ و لوط اون خوفتن و
 ویریشتن جا واخُب دار نُبوست۔^{۳۴} فردای، پیلہ خاخورِ خو کوچِ خاخورِ
 بگفت: «دیشب من می پئرِ مرا بُخوفتم۔ بیا تا امشبم اون شرآو بدیم و تو اون
 مرا بُخوس تا آمی پئرِ جا ایتا نسل بجا بنیم۔»^{۳۵} پس اُ شبم خوشان پئرِ شرآو بدہ
 ئید و کوچ گر بُشو و اون مرا بُخوفت؛ و لوط جہ اون خوفتن و ویریشتم
 واخُب دار نُبوست۔^{۳۶} پس لوطِ ہر دوتا گر خوشان پئرِ جا شکم اوسادید۔
 ۳۷ پیلہ گر ایتا پسر بزا و اونِ موآب نام بنہ؛ اون موآبیانی کی ایمرِج ایسائیدِ پئرہ۔
 ۳۸ کوچ گرئم پسر بزا و اونِ بنِ عمی نام بنہ؛ اون عمونیانی کی ایمرِج ایسائیدِ
 پئرہ۔

۲۱

اسحاق زا روج

۱ خُداوند هوطو کی بگفته بو، سارا یاری رہ بامو؛ و خُداوند اونچہ کی وادہ بدہ
 بو، سارا رہ انجام بدہ۔^۲ پس ہو موقع کی خُدا اونِ وادہ بدہ بو، سارا، ابراہیم
 پیری سند درون اونِ رہ شکمدار بوست و ایتا پسر بزا۔^۳ ابراہیم خو پسر کی سارا
 اونِ رہ بزا بو، اسحاق نام بنہ؛^۴ و ابراہیم خو پسر اسحاقِ ہشتمین روج درون

ختنه بُکود، هوطو کی خُدا اَوْنَ دستور بَدَه بو. ° ابراهیم وقتی اَوْن پسر اسحاق بُدُنیا اَمون دُوبو صد سال دَشْتی. ۱ و سارا بگفت: «خُدا مره خنده و شادی فدَه، و هر کی بیشتاوه، می اَمرا خنده و شادی کونه.» ۷ و دُمباله بَدَه: «کی تانستی ابراهیم بگه کی سارا زاکان شیر خوائه دَن؟ با اَ حال ابراهیم پیری سند درون اَوْن رِه پسر بزام.»

هاجر و اسماعیل بیرون کُودن

۸ کُوج زای پیلَه بوست و اَوْن شیر جا بیگفتید؛ هو روج میان کی اسحاق شیر جا بیگفتید، ابراهیم ایتا پیلَه میمانی بیگفت. ۹ و اما سارا بیده اُ پسرِی کی مصری هاجر ابراهیم رِه بزا بو، رخشن گیره؛ ۱۰ پس ابراهیم بگفت: «ا کولفت اَوْن پسر اَمرا بیرون تَوَد، چونکی ا کولفتِ پسر می پسر اسحاق اَمرا ارث نَبَره.» ۱۱ اما ا گبی کی ابراهیم پسر واسی بگفته بو اَوْن خوش نامو. ۱۲ ولی خُدا ابراهیم بگفت: «تی پسر و تی کولفت واسی ناراحت نُبو. سارا گب هر اونچی کی تره گه بیشتا، چونکی تی نسل اسحاقِ جا دوخواده خوائه بوستن. ۱۳ تی کولفتِ پسرِ جائم مردومی بوجود خوائم اُوردن، چره کی اونم جه تی نسله.» ۱۴ پس ابراهیم صوب زود ویریشْت، و نان و ایتا خیک آب اوساد و هاجر فدَه. اَوْن اوشان هاجر کول سر بنَه و بازین اَوْن خو پسر مرا روانه کُود. هاجر بُشو، و بِرِشَبَع ویاوان درون سرگردان بُبوست.

۱۵ وقتی خیکِ آب تمان بو، هاجر خو پسر ایتا گومارِ جیر بنَه. ۱۶ بازین ایتا تیر پرانن اندر اَوْن جا دور بو و اُ جائی کی اُ زایِ روبرو بو بینیشْت، و خودش اَمرا بگفت: «می پسرِ مردَن نیدینم.» هو حال درون کی اویا نیشْتَه بو، خو صدای بُجور ببرد و گریه بُکُود. ۱۷ خُدا پسر صدای بیشتاوست، و خُدا فیریشْتَه آسمان جا هاجرِ دوخواد و اَوْن بگفت: «هاجر تره چی بُبوسته؟ نوا ترسَن، چونکی خُدا اُ پسر صدای کی اویا ایسا، بیشتاوسته. ۱۸ ویریز و پسر اوسان و محکم کَشَه گیر، چونکی پیلَه مردومی اَوْن جا بوجود خوائم اُوردن.» ۱۹ هو موقع خُدا هاجر چومان وازا کُود، و اَوْن ایتا چاه آب بیده. پس بُشو و خیکِ آب جا پَر کُود و پسر فدَه کی بُخوره.

۲۰ خُدا اُ پسر مرا بو و اَوْن پیلَه بوست. اَوْن صارا میان بنسا و تیراندازی درون اوستا بُبوست. ۲۱ اَوْن فاران صارا میان زیندگی کُودی و اَوْن مار ایتا زن مصر ولایت جا اَوْن رِه بیگفت.

۲۲ ہو زمات درون، اَبِیْمَلِک و فیکول، و اون سپاہ فرمانده، ابراهیم بگفتید: «هر کاری کی کوئی خُدا تی مرایه. ۲۳ هَسَا آیا می واسی خُداوند رِه قسم بُخور کی مره و می زاکان و می نوّه ئانّ خیانت نُکونی؛ بلکی هوطو کی من تره محبت بُکودم توئم مره و ولایتی کی اون درون غریب بی و بئسائی، هوطو رفتار بُکونی.» ۲۴ ابراهیم بگفت: «قسم خورم.»

۲۵ هو موقع ابراهیم چاه آب باره کی اَبِیْمَلِک خیدمتکاران اون جا بزور بیگفته بید، اَبِیْمَلِک سر تشر بزه. ۲۶ اَبِیْمَلِک بگفت: «نانم کی اَکار بُکوده دره. تو مره هیچی نگفتی و تا ایمرج آن نیشتاوسته بوم.»

۲۷ بازین ابراهیم گوسفندان و گابان اوساد و اَبِیْمَلِک فدّه و اون دو تا همدیگر مرا عهد دَوَسْتِید. ۲۸ ابراهیم هفت تا ماده بَرّه گله جا سیوا بُکود، ۲۹ و اَبِیْمَلِک ابراهیم بگفت: «أ هفت تا ماده بَرّه ی کی سیوا بُکودی چیه؟» ۳۰ ابراهیم جواب بده: «أ هفت تا ماده بَرّه ی می دس جا فُبیل بُکون، تا گوائی ببه کی من اَ چاه بکندم.» ۳۱ پس اَ جیگای پَرِشَبَعِ نام بنّه، چونکی اَ دو تا مردای او یا همدیگر رِه قسم بُخوردید. ۳۲ اَ عهد دَوَسْتِی بو پسی پَرِشَبَعِ درون، اَبِیْمَلِک فیکول اَمرا کی اون سپاه فرمانده بو، فلسطینیان ولایت سو واگردستید. ۳۳ ابراهیم پَرِشَبَعِ درون، ایتا گز دار بکاشت، و او یا خُداوند نام، خُدا ی سَرمدی، دوخواد. ۳۴ و ابراهیم خیلی زمات فلسطینیان ولایت درون بئسا.

اسحاقِ قُربانی کُودن

۱ چن وقت بعد اَ ایْتفاقان خُدا ابراهیم امتحان بُکود و اون بگفت: «أی ابراهیم!» جواب بده: «بفرما ایا ایسَام!» ۲ خُدا بگفت: «تی پسر اوسان تی ایتا دانه پسر اسحاق کی اون دوس دَری و موری سرزمین بوشو، و اون ایتا جه کوئان درون کی تره خوائم گفتن، ایتا تمام سوج قربانی مانستن پیشکش بُکون.» ۳ پس ابراهیم، صوب زو، ویریشْت و خو اَلاغ پالان دَوَسْت و دوتا جه خو نوکران خو پسر اسحاق مرا اوساد و خو تمام سوج قربانی رِه هیمه بشکنه و اَ جیگائی کی خُدا اون بگفته بو سمت رادگفت. ۴ سیوم روج، ابراهیم خو سَر راستا کود و اَ جیگائی دورا دور بیده. ۵ هو موقع ابراهیم خو نوکران بگفت: «أیا شُ مان اَ اَلاغ

ورجا بئسائید و من و می پسر اويا بیشیم پرستش بکونیم و شیمی ورجا واگردیم.»^۱ ابراهیم تمان سوچ قربانی هیمه ی اوساد، خو پسر، اسحاق سر بنه و آتش زنه و کارد خو دس درون بدشت، و هردو با هم شئون دیبید.^۷ ولی اسحاق خو پتر ابراهیم بگفت: «پتر؟» ابراهیم جواب بده: «بله، می پسر؟» پسر بگفت: «هسا هیمه و آتش زنه نئا، ولی تمام سوچ قربانی بره چی بپوسته؟»^۸ ابراهیم جواب بده: «می پسر، خدا قربانی بره ی خوره فراهم خوائه کودن.» پس هر دو باهم بشوئید.

^۹ وقتی اويا کی خدا ابراهیم بگفته بو فارسه ئید، ابراهیم اويا قربانگائی بنا بکود و هیمه ی اون سر دیچه، و خو پسر اسحاق دست و پای دوسته و اون قربانگا رو، هیمه سر بنه.^{۱۰} هو موقع ابراهیم خو دس درازا کود و کارد اوساد تا خو پسر سرا بینه.^{۱۱} ولی خداوند فیریشته آسمان جا اون دوخواد: «ابراهیم! ابراهیم!» جواب بده: «بفرما ایه ایسام!»^{۱۲} فیریشته بگفت: «تی پسر دس نزن و اون کار دشتن نوا! هسا دانم کی خدا جا ترسی، چون دینم کی تی پسر، تی ایتا دانه پسر می جا مضاقا نکودی.»^{۱۳} ابراهیم خو سر راست کود و خو پوشت سر ایتا قوچ بیده کی اون شاخان ایتا گومار درون گیر بکوده دره. ابراهیم بشو قوچ بیگفت و اون عوض خو پسر ایتا تمام سوچ قربانی مانستن پیشکش بکود.^{۱۴} پس ابراهیم ا جیگای 'خداوند فراهم خوائه کودن' نام بنه. و تا ایمروجم گیدی: «خداوند کوه سر، اون، فراهم خوائه بوستن.»

^{۱۵} خداوند فیریشته دوم بار ابراهیم آسمان جا دوخواد^{۱۶} و بگفت: «خداوند گه: به می ذات قسم، جه اويا کی آ کار بکودی و حتی تی ایتا دانه پسر مضاقا نکودی،^{۱۷} حتم بدان کی تره برکت خوائم دئن و تی نسل آسمان ستاره ئان مانستن و دریا کنار فورش مانستن زیاد خوائم کودن. تی نسل خوشان دشمندان دروازه ئان گیریدی،^{۱۸} و تی نسل واسی تمان مردومان زمین سر برکت خوائید گیفتن، چونکی می حرف گوش بکودی.»^{۱۹} پس ابراهیم خو نوکران ورجا واگردست، و آشان ویریشتید و باهم بیرشبع بشوئید. و ابراهیم بیرشبع درون بئسا.

مِداں و مِداں و یشباق و شوآخ ابراهیم رہ بزا۔^۳ یقشان، صبا و ددان پتر بو۔
 ددان پسران، آشوریم و لٹوشیم و لٹومیم بید۔^۴ مِداں پسران، عَفَه و عِیْفِر و
 خَنوخ و آبیداع و الداعه بید۔ اشان همه قطورہ زاکان بید۔^۵ ابراهیم هر اونچہ کی
 دشتی اسحاق فدہ۔^۶ ولی خو صیغہ ثانِ پسرانِ پیشکشان فدہ و اوشانِ هو
 زماتی کی زندہ بو خو پسر ورجا اسحاق، شرق ولایت سمت روانہ کود۔

^۷ ابراهیم زیندگی عمر روجان صد و ہفتاد و پنج سال بو۔^۸ ابراهیم خو آخرین
 نفسِ پیری سند درون بکشہ و چشم و دیل سیر بمرد و خو اجدادِ ورجا بٹشو۔
^۹ ابراهیم پسران اسحاق و اسمائیل اونِ مکفیلہ غار درون، عِفرُون زمین میان کی
 صوخر حیثی پسر شین بو، مَمَری جُلُو دفنِ کودید۔^{۱۰} هو زمینی کی ابراهیم
 حیثیان جا بیہہ بو۔ ہویا ابراهیم خو زنانه ورجا سارا دفنِ بوست۔^{۱۱} بعد آنکی
 ابراهیم بمرد خُدا اون پسر اسحاق برکت بدہ، و اسحاق پِئْرَاحی رُئی درون بئسا۔

۳۷

یوسفِ خوابان

^۱ یعقوب یوسف پتر، کنعان سرزمین میان کی اونِ پتر ا ولایت میان غریب بو
 بئسا۔^۲ آنہ یعقوب نسل تاریخچہ:

وقتی کی یوسف ہفدہ سال دشتی خو براران مرا گلہ ی چوپانی کودی۔ ا جوان
 بلہہ پسران مرا و زلقہ پسران، خو پتر زناکان امرا ایسا بو۔ اون اشان بد کاران جا
 خو پتر رہ خبر بردی۔^۳ اسرائیل کی هو یعقوب ایسہ، یوسف ویشتر جہ تمان
 خو اویتا پسران دوست دشتی، چونکی یوسف اونِ پیری سند درون بَدُنیا بامو
 بو؛ و یعقوب اون رہ ایتا رنگی رنگی قبا چاکود۔^۴ ولی وقتی یوسف براران دئیدی
 اوشانِ پتر، یوسف ویشتر جہ تمان اون براران دوست درہ، یوسف جا خفت
 دشتید و نتانستید اون مرا حُب گب بزیند۔

^۵ یوسف ایتا خواب بیدہ و هطو کی اونِ خو براران رہ واگویا بکود، اوشانِ
 ویشتر یوسف جا خفتِ گیفت۔^۶ یوسف خو براران بگفت: «ا خوابی کی بیدم
 گوش بکونید: ^۷ ہسا امان زمین سر، گندم درز دوستن دیبیم کی ناخبر می گندم
 درز بپا بئسا و شیمی گندم درز ثان، می گندم درز دُور کودید و اون تعظیم
 بکودید۔»^۸ اون براران بگفتید: «یعنی راست راستی تو، امی سر، خوائی بوستن؟
 واقعا امرہ حکم خوائی کودن؟» پس اون خوابان و گبانِ واسی اوشانِ ویشتر
 اون جا خفت گیفت۔

۹ بازون یوسف ایتا دِه خواب بیدہ و اونَ خو براران رہ واگویا بُکود و بگفت: «بیدین ایتا دیگہ خوابم بیدم: بلہ، آفتاو و ماہ و یازدہ تا ستارہ مرہ تعظیم بُکودید.» ۱۰ ولی وقتی اونَ خو پئر و براران رہ واگویا بُکود، یوسف پئر یوسف تشر بزه و بگفت: «آن چی خوابیہ کی بیدہ ئی؟ راست راستی تی مار و من و تی براران آئیم و تی جُلو تعظیم کونیم؟» ۱۱ اونِ براران اونِ حسودی بُکودید ولی اون پئر اُ خوابی کی یوسف بیدہ بو بہ یاد واسپارد.

یوسفِ براران اونِ بُفُختید

۱۲ ایوار، یوسف براران خوشان پئر گلہ ٹان چوپانی رہ، شکیم دورور بُشوبید، ۱۳ و اسرائیل کی هو یعقوب ایسہ یوسف بگفت: «مگہ تی براران شکیم دورور گلہ ئی چرا واسی نبردیدی؟ بیا، تا ترہ اوشان ورجا روانہ کونم.» یوسف بگفت: «بہ چشم.» ۱۴ پس یعقوب، یوسف بگفت: «ہسا بوشو و تی براران و گلہ، سلامت جا واخبر بُبو و مرہ خبر باور.» بازون یعقوب، یوسف جبرون صارا جا روانہ کود.

ہطو کی یوسف شکیمِ فارسہ، ۱۵ ایتا مردای اونِ صارا میان سرگردان پیدا بُکود و اونِ جا واورسہ: «چی دُمال گردی؟» ۱۶ یوسف جواب بدہ: «می برارانِ دُمالِ گردم منت کونم مرہ بیگی گلہ ئی کویا چرا رہ بردید؟» ۱۷ اُ مردای جواب بدہ: «جہ آیا کوچ بُکودید. چونکی بیشتاوستم گفتیدی: ”باید دوتانِ شار بیسیم.“» پس یوسف خو براران دُمالِ بُشو و اوشانِ دوتانِ میان بیافت.

۱۸ اوشان یوسف دورادور بیدہ ئید و پیش جہ آنکی اشانِ نزدیکی باہ، کوگلا بُکودید کی اونِ بُکوشید. ۱۹ و ہمدیگر بگفتید: «ہسا اُ خوابان صاحب آہ! ۲۰ بائید الان اونِ بُکوشیم و ایتا جہ آ چائان میان تودیم و بیگیم ایتا واشی جانور اونِ بُخوردہ. بازون بیدینیم اونِ خوابان چی بہ.» ۲۱ ولی وقتی رٹوین آن بیشتاوست، یوسف جہ اوشان دس نیجات بدہ و بگفت: «اونِ جانِ نیگیریم.» ۲۲ و رٹوین اشان بگفت: «خون فُکونید. اونِ آ چاہ میان کی صارا درونہ تودید ولی اونِ رو دس دراز نُکونید.» اُن بگفت بلکی یوسف اوشان دس جا نیجات بدہ و پئر ورجا واگردانہ. ۲۳ پس وقتی یوسف برارانِ ورجا فارسہ، رنگی رنگی قبائی کی دُکودہ دشتی، اونِ تن جا بیرون باوردید، ۲۴ یوسف بیگفتید و ایتا چاہ درون تودئید. چاہ خالی و بی آب بو.

۲۵ بازون غذا خوردن رہ بینیشتید، و وقتی خوشان سر راستا کودید ایتا کاروان

جه اسمائیلیان بیده ئید کی جلعاد جا آمون دویو. اوشان خوشان شتران سر، باری جه خوشبو صمغ و عطر و مَر دشتید کی مصر سمت بردید. ^{۲۶} آ موقع یهودا، خو براران بگفت: «آمی برار کوشتن و اون خون حشا کودن چی فایده دره؟ ^{۲۷} بائید تا اون اسمائیلیان بفروشیم و آمی دسان مرا اون خون فونکونیم؛ چونکی اون آمی براره و آمی تن گوشته.» اون براران قبیل بکودید. ^{۲۸} پس وقتی کی مدیانی تاجران ردّا بوستن دیبید یوسف براران اون فاکشه ئید و چاه جا بیرون باوردید و اون بیست سکه نقره اسمائیلیان بفرختید؛ اوشانم اون مصر ببردید.

^{۲۹} وقتی کی رئوین چاه سمت واگردست و بیده کی یوسف چاه میان نئسا خو رخت چاک بده، ^{۳۰} و خو براران ورجا واگردست و بگفت: «ری اويا نئسا! هسا من کویا بشم؟» ^{۳۱} پس یوسف براران اون رخت اوسادید و ایتا تر بزرابئید و اون رخت بز خون میان توده ئید. ^{۳۲} و بازین ا رنگی رنگی قبای روانه کودید، و پئر ره باوردید و بگفتید: «آن بیافتیم. بیدین کی تی پسر رخت ایسه یا نه؟» ^{۳۳} یعقوب رخت بشناخت و بگفت: «می پسر رخت! ایتا واشی جانور اون بخورده. حتم بدان یوسف تیکه پاره بپوسته.» ^{۳۴} هوموقع یعقوب خو رخت چاک بزه و پلاس دکود و خیلی روجان خو پسر ره عزا بیگفت. ^{۳۵} اون پسران و گران همتان بخواستید اون دیلداری بدید، ولی اون دیل آرام نیگفت و بگفت: «نه من عزا آما می پسر ورجا گور میان خوائم شتون.» و آطو یوسف پئر اون ره گریه زاری بکود. ^{۳۶} جه ا طرف، مدیانی نان یوسف، فوتیفار کی مصر میان ایتا جه فرعون افسران و کاخ محافظان رئیس بو، بفرختید.

۳۹

یوسف و فوتیفار زنانه

^۱ یوسف مصر ببرده بید. و ایتا مصری مردای فوتیفار نام کی ایتا جه فرعون افسران و کاخ محافظان رئیس بو، یوسف اسمائیلیان جا کی اون اويا ببرده بید، بیبه. ^۲ خُداوند یوسف مرا بو، پس اون آدم موفق بپوست و خو مصری ارباب خانه میان بئسا. ^۳ فوتیفار بیده کی خُداوند یوسف مرا یه، و هر کار درون کی انجام دئه خُداوند اون موفق کونه. ^۴ پس اون یوسف لوظف بکود و یوسف اون خیدمت کودی. فوتیفار یوسف تمان خو خانه کار سر بته و هر چی کی دشتی اون دس واسپارد. ^۵ جه ا زمات کی فوتیفار یوسف خو خانه کار و تمان اموال سر بته، خُداوند ا مصری مرداک خانه ی یوسف و اسی برکت بده.

خُداوندِ برکت فوتيفار تمان مال و منال سر ننه بو، چي خانه ميان چي زمين سر.
^۶ پس اون هر چي کي دشتي يوسف دس واسپارد، و نيگران هيچي نُبو جغير آنکي
 چي بُخوره.

يوسف ايتا هيکلي مرداي و قشنگ بو، ^۷ چن وقت بازون، ارباب زنانه چوم،
 يوسف بيگيفت و اون بگفت: «مي مرا بُخوس!» ^۸ ولي يوسف قُبيل نُکود و خو
 ارباب زنانه ي بگفت: «هسا مي ارباب جه اونچي کي مي ورجا خانه ميان ننه خبر
 ناره و هر چي کي دره مي دس واسپارده. ^۹ هيکس آخانه ميان مي جا پيله تر نيه؛
 و مي ارباب هيچي جغير تو کي اون زنانه ئي، مي جا مضاقا نُکوده. پس چطو تانم
 آ پيله شرارت ميان دکفم و خُداي گُنا بُکونم؟» ^{۱۰} او زناي هر روج يوسف مرا
 اَطو گب زئي، ولي يوسف اون گوش ندي ئي تا اون مرا بُخوسه يا اون مرا ببه.
^{۱۱} ولي ايتا روج هَطو کي يوسف خانه درون بامو تا خو کار بُکونه و هيکس جه
 نوکرانم آ خانه ميان نسا بيد، ^{۱۲} فوتيفار زنانه يوسف رخت بيگيفت و بگفت:
 «مي مرا بُخوس!» ولي يوسف خو رخت اون دس ميان بنه و جيويشت و خانه
 جا بيرون بُشو. ^{۱۳} وقتي آ زناي بيده کي يوسف خو رخت اون دس ميان بنه و
 خانه جا جيويشت، ^{۱۴} خيدمتکاران دوخواد و اوشان بگفت: «فندرید، فوتيفار آ
 عبراني آمي ورجا باورده تا آمره بي آبرو بُکونه! اون مي ورجا بامو تا مي مرا
 بُخوسه، ولي من داد و فرياد بُکودم. ^{۱۵} و هطو کي بيشتاوست مي صدای بُجور
 بيردم و داد زئن درم، خو رخت مي دس ميان بنه و جيويشت، و خانه جا بيرون
 بُشو.» ^{۱۶} بازين يوسف رخت خو پهلو بنه تا اون ارباب بخانه بامو. ^{۱۷} و فوتيفار
 زنانه هو جريان فوتيفار ره واگويا بُکود بگفت: «أ عبراني غلام کي آمره باوردي
 مي ورجا بامو تا مره بي آبرو بُکونه. ^{۱۸} ولي چونکي مي صدای بُجور بيردم و داد
 بزم، خو رخت مي ورجا توده و خانه جا فرار بُکود.»

^{۱۹} پس وقتي يوسف ارباب خو زنانه گبان بيشتاوست کي گفتي: «تي غلام مي
 امرا اَطو بُکود»، اون آتش بيگيفت. ^{۲۰} و يوسف ارباب اون بيگيفت و او
 خولتانک ميان کي پادشا زندانيان اويا اسير بيد توده. يوسف اويا خولتانک ميان
 بنسا. ^{۲۱} ولي خُداوند يوسف مرا بو، و اون محبت کودي، يوسف مورد لوظف
 زندان رئيس بو. ^{۲۲} پس زندان رئيس يوسف تمان زندانيان سر کي خولتانک ميان
 گرفتار بيد پيله تر چاکود، و اويا هر کاري يوسف دس مرا انجام بوستي.
^{۲۳} زندان رئيس هر اونچي کي يوسف دس واسپاره بو کار ناشتي، چونکي خُداوند،
 يوسف مرا بو و هر کار درون کي انجام دي، خُداوند او کار به سرانجام فارسانه

یوسف دو نفر خوابِ تعبیر کونہ

۱ چن وقت بازون مصرِ پادشا ساقی و شاطور، ضد خوشان ارباب، ایتا خطا بُکودید۔ ۲ فرعون خو آ دوتا خیدمتکار، یعنی ساقیان پیلہ تر و شاطوران پیلہ تر رہ بَرخ بوست ۳ و اوشان اُ زندان میان کی کاخ محافظانِ رئیسِ شین بو، ہویا کی یوسف خولتانک درون دبو، زندانی بُکود۔ ۴ محافظانِ رئیس، یوسف اویا گماشتہ بُکود تا اوشان خیدمت بُکونہ۔ و چن وقت خولتانک میان بئسائید۔ ۵ ایتا شب ہر دونفر، یعنی مصر پادشا ساقی و شاطور کی زندان درون خولتانک میان دیبید، ہر تا ایجور خواب بیدہ ئید و ہر خوابی خورہ تعبیر دشتی۔ ۶ صوب دمان یوسف وقتی اوشان ورجا بُشو، بیدہ کی پریشانید۔ ۷ پس فرعونِ خیدمتکاران جا کی یوسف مرا اون اربابِ خولتانک میان ایساید واورسہ: «چی واسی آطو پگرید؟» ۸ اوشان جواب بدہ ئید: «ایتا خواب بیدہ ئیم، ولی ہیکس نیہ کی اون تعبیر بُکونہ۔» یوسف اُشان بگفت: «مگہ خوابِ تعبیر کودن، خدا شین نیہ؟ شیمی خوابِ مرہ واگویا بُکونید۔» ۹ ہو موقع ساقیان پیلہ تر خو خوابِ یوسف رہ واگویا بُکود و بگفت: «خواب میان، رز داری می جُلُو نئا بو، ۱۰ و اُ رز دار سہ تا خال دشتی کی زپہ بزہ و سبزا بوست و اون غوشہ ئان برسہ انگور باورد۔ ۱۱ فرعونِ جام می دس میان نئہ بو و انگورانِ بیچم و فرعونِ جام درون فیچالستم و جامِ اون دس میان بئم۔» ۱۲ یوسف اون بگفت: «تی خواب تعبیر آنہ: سہ تا خال، سہ روجہ۔ ۱۳ سہ روج بازین، فرعون ترہ سربلند کونہ و ترہ اُ کار سر کی دشتی واگردنہ و تو فرعونِ جام، اُ زماٹ مانستن کی اون ساقی بی، اون دس میان خوائی نئن۔ ۱۴ فقط اُ زماٹ کی ترہ خُب بُبوست مرہ بہ یاد باور و مرہ خُبی بُکون؛ می حال فرعون رہ واگویا بُکون و مرہ آ خانہ جا آزاد کون۔ ۱۵ چونکی راست راستی مرہ عبرانیان ولایت جا بدوزانہ ئید و آیا ئم کاری نُکودم کی مرہ سیاچال میان تودید۔»

۱۶ وقتی شاطوران پیلہ تر بیدہ کی اون تعبیر، خُب بو، یوسف بگفت: «منم ایتا خواب بیدم، سہ تا زبیل نان می سر رو نئہ بو۔ ۱۷ بَجوری زبیل ہمہ جورہ بیختہ غذا جا، فرعون رہ پُر بو، ولی پرندہ ئان اوشان جہ او زبیلی کی می سر رو نئہ بو خوردیدی۔» ۱۸ یوسف بگفت: «تی خواب تعبیر آنہ: سہ تا زبیل، سہ

روجه. ^{۱۹} سه روح بازین، فرعون تی سر تی تن جا سیوا کونه و تره دارِ سر جالاحانه؛ و پرنده نان تی تن گوشتِ خوائید خوردن.»

^{۲۰} سیوم روح میان، کی فرعونِ زا روح بو، فرعون تمان خو خیدمتکاران ره میمانی ئی بپا بُکود و ساقیان پیله تر و شاطوران پیله تر دوخواد و اوشان سرِ خو خیدمتکاران میان راستا کود. ^{۲۱} ساقیان پیله تر به خو ساقی گری واگردانه و اون، جام، فرعون دس میان نئی. ^{۲۲} ولی شاطوران پیله تر دار بزه، هوطو کی یوسف اشان ره تعبیر بُکوده بو. ^{۲۳} با آ حال ساقیان پیله تر یوسف یاد نُکود بلکی اون جه یاد ببرد.

۴۱

فرعون خوابان

^۱ دوسال کی بگذشت، فرعون ایئا خواب میان بیده کی نیل روخان کنار ایسا، ^۲ و هفت تا قشنگ و چاق گاب روخان جا بیرون باموئید و سل میان چرا کودن دیبید. ^۳ بازون هفتا دیگه گاب کی خاش و بدگل بید، نیل روخان جا بیرون باموئید و اویتا گابان ورجا نیل روخان کنار ایسا بید. ^۴ و آ خاش و بدگل گابان، قشنگ و چاق گابان بُخوردید و بازون فرعون ویریشْت. ^۵ ایوار ده بُخوفت و آیسفَر ره خواب بیده کی هفت تا حُب سالم گندم غوشه ایئا اَشکیل سر، سبزا بو. ^۶ بازون، هفتا ده خاش و چت غوشه سبزا بو کی شرق باد جا خوشکا بوسته بو. ^۷ و آ هفتا خاش و چت غوشه هفتا پُربار و سالم غوشه ی فَوردید. هو موقع فرعون ویریشْت و بفهمست کی خواب بیده دره. ^۸ صوب دمان، فرعون خو روح درون پریشان بو. پس روانه کود و تمان مصر جادوگران و حکیمان دوخواد و خو خوابان اوشان ره واگویا بُکود، ولی هیئا جه اوشان نئانستیدی خوابان فرعون ره تعبیر بُکونید.

^۹ هو موقع ساقیان پیله تر فرعونِ بگفت: «ایمروج می تقصیرات بیاد باوردم. ^{۱۰} وقتی فرعون خو خیدمتکاران ره بَرزَخ بو و مره و شاطوران پیله تر، اُ زندان درون کی کاخ محافظانِ رئیسِ شین بو تَوده. ^{۱۱} امان هر دو، ایئا شب میان خواب بیده نیم و هر تا جه آمی خوابان خوره تعبیری دَشْتی. ^{۱۲} ایئا عبری جوان اویا آمی مرا ایسابو کی محافظان رئیس خیدمتکار بو. امان آمی خوابان اون ره واگویا بُکودیم و اون اوشانِ امره تعبیر بُکود و هر تا عین خودش تعبیر دَشْتی. ^{۱۳} و دُرست هوطو کی اون امره تعبیر بُکود ایتفاق دگفت؛ مره می کار سر

واگردنہ ٹید و اویتا مرداکَ دار بزہ ٹید۔»

^{۱۴}ہو موقع فرعون روانہ کود، یوسف دوخوانید۔ پس اونَ زو سیاہچالِ جا بیرون باوردید۔ یوسف بعد آنکی خو دیمَ بتاشتہ و خورختَ عوضَ کود، فرعون ورجا بامو۔ ^{۱۵}فرعون یوسفَ بگفت: «من ایتا خواب بیدم و ہیگس نیہ کی بتانہ اونَ تعبیر بُکونہ۔ ولی تی بارہ بیشتاوستم کی وقتی خوابیَ بیشتاوی تانی اونَ تعبیر بُکونی۔» ^{۱۶}یوسف فرعون جواب بدہ: «من نتانم تعبیر بُکونم، ولی خُدا فرعونِ خوابِ دُرُست تعبیر خوائہ کودن۔» ^{۱۷}پس فرعون یوسفَ بگفت: «خواب میان بیدم کی نیل روخان کنار ایسابوم ^{۱۸}کی ناخبر ہفتا قشنگ و چاق گاب روخان جا بیرون باموئید و سل میان چرا کودید۔ ^{۱۹}و بعدِ اوشان ہفتا دیگہ گاب، بیرون باموئید کی خیلی مردنی و بدگل و خاش بید۔ من تمان مصر سرزمین میان آجور بدگل گابان نیدہ بوم۔ ^{۲۰}و اُ بدگل و خاش گابان، ہفتا چاق گاب قبلِی فُورستید۔ ^{۲۱}ولی بعد آنکی اوشانَ فُورید ہی معلوم نُبو کی اوشانَ فُورده بید، چونکی خوشان اول شکل مانستن خاش و بدگل بید۔ ہو موقع جہ خواب ویریشتم۔ ^{۲۲}و ایوارده خوابی بیدم کی ہفتا غوشہ گندم خُب و پُربار، ایتا اُشکیل سر سبزا بوستید۔ ^{۲۳}بعدِ اوشان ہفتا دہ خاش غوشہ سبزا بو کی دوچولکستہ و شرق باد جا خُشک بو۔ ^{۲۴}و اُ خاش و چت غوشہ ٹان، ہفتا خُب غوشہ ی فُوردید۔ من اَنَ جادوگران رہ بگفتم، ولی ہیگس نُبو کی بتانہ اَنَ مرہ واشکافانہ۔»

^{۲۵}ہہ موقع یوسف فرعونَ بگفت: «فرعونَ ہر دوتا خواب ایتا ایسہ۔ خُدا اونچی کی خوائہ انجام بدہ، فرعونَ بگفتہ درہ۔ ^{۲۶}ہر دوتا خواب ایتایہ۔ ہفتا خُب گاب، ہفت سال و ہفتا خُب غوشہ، ہفت سال۔ ^{۲۷}ہفتا بدگل و خاش گاب کی بعد اوشان بیرون باموئید و ہفتا چتِ غوشہ ٹم کی شرق باد جا خُشکا بوستہ بو، ہفت سال قحطی ایسہ۔ ^{۲۸}ہوٹو کی فرعونَ بگفتم، خُدا اونچی کی خوائہ انجام بدہ، فرعون رہ آشکار بُکودہ درہ۔ ^{۲۹}ہفت سال سراسر مصر سرزمین میان خیلی فراوانی آیہ، ^{۳۰}ولی بازون پس، ہفت سال قحطی خوائہ آمون، و تمانِ مصر سرزمین فراوانی جہ یاد خوائہ شئون۔ قحطی آ سرزمین نابود خوائہ کودن۔ ^{۳۱}و اُ قحطی واسی کی بعدِ اون خوائہ آمون فراوانی اونِ میان معلوم نیبہ، چونکی خیلی سخت خوائہ بوستن۔ ^{۳۲}و اُ خواب معنی کی فرعون ایوارده بیدہ آنہ کی آ ایتفاق خُداوند جا تعیین بُبوستہ و خُدا اونَ خیلی زو بہ انجام فارسانہ۔ ^{۳۳}پس ہسا فرعون بایسی ایتا باحکمت و دانا مرداکَ بیاوہ و

اون مصر سرزمین سر بنہ۔^{۳۴} بایسی فرعون زمین سر مأموران بنہ کی آ ہفت سال فراوانی میان، یک پنجم مصر محصول فیگیرید۔^{۳۵} و تمان آذوقہ ی کی آ خُب سالان خوائہ آمون، جم کونید و گندم مطابق فرعون دستور ذغیرہ بکونید و غذای شاران میان بدرید۔^{۳۶} آ آذوقہ بایسی ہفت سال مملکت قحطی رہ کی مصر سرزمین میان خوائہ آمون ذغیرہ بہ، تا مملکت، قحطی واسی از بین نشہ۔»

یوسف قدرت گیرہ

۳۷ گب، فرعون و تمان اون خیدمتکاران خوش بامو۔^{۳۸} پس فرعون خو خیدمتکاران بگفت: «مگہ تانیم کسی عین آ مردای بیاویم، مردی کی خدا روح اون درون دہ؟»^{۳۹} بازون فرعون یوسف بگفت: «چونکی خدا تمان آشان ترہ آشکار بکودہ درہ، پس ہیگس تی مانستن دانائی و حکمت صاحب نیہ۔^{۴۰} ترہ می خانہ سر نئم و تمان می مردوم تی دستور انجام خوانید دئن۔ فقط سلطنت تخت سر، تی جا بچورتراہبم۔»

۴۱ پس فرعون یوسف بگفت: «بیدین من ترہ تمان مصر سرزمین سر بنم۔»^{۴۲} ہو موقع فرعون انگشتری خو دس جا بیرون باورد و اون یوسف انگوشت تودہ، و ایٹا کتان قبا کی گرانقیمت بو اون تن دکود و ایٹا طوق طلا اون گردن تودہ۔^{۴۳} و یوسف خو دومتا ارابہ سر سوار کود، و اون جلو جار زئید: «زانو بزئید!» هطو بو کی فرعون یوسف تمان مصر سرزمین سر بنہ۔^{۴۴} علاوہ بر آن فرعون یوسف بگفت: «من فرعونم، و بدون تی اجازہ ہیگس حق نارہ سراسر مصر سرزمین میان حتی خو دس یا لنگ دراز کونہ۔»^{۴۵} و فرعون یوسف صفینات فعنیح نام بنہ و پوطی فراع کر، ان شهر کاهن کی آسنات نام دشتی، یوسف زن چاکود۔ و یوسف مصر سرزمین میان نامدار بپوست۔^{۴۶} یوسف سی سال دشتی کی مصر پادشا فرعون رہ خیدمت بکود۔ اون فرعون کاخ جا بیرون بٹشو و سراسر مصر سرزمین میان گردستی۔^{۴۷} ہفت سال فراوانی میان، زمین خیلی محصول بدہ۔^{۴۸} یوسف تمان آذوقہ ی کی آ ہفت سال فراوانی مصر میان فراہم بپوستہ بو، جم کود و شاران میان ذغیرہ بکود۔ اون، آذوقہ ی کی ہر شار دورور زمین نان جا جم بوستہ بو ہو شار میان ذغیرہ بکود۔^{۴۹} یوسف دریا فروش مانستن خیلی گندم ذغیرہ بکود، هوطو کی جہ اوشان حساب کتاب کودن دس بدشت، چونکی دہ نتانستی حساب کتاب بکونہ۔

۵۰ پیش جہ آنکی خُشکسالی سالانِ فارسہ، یوسف اَسِناتِ جا، پوطی فِراعِ گُر، اِنِ شہرِ کاهن، صاحبِ دوتا پسرِ بُبوست۔^{۵۱} یوسف خو اوّلتا زاکِ مَنسہ نامِ بنہ، چونکی بگفت: «خُدا تمان می سختیان و تمان اونچی کی می پٹر خانہ درون اتفاقِ دکفتہ بوی می یادِ جا ببردہ۔»^{۵۲} اون خو دومتا پسرِ اِفرایم نامِ بنہ، چونکی بگفت: «خُدا اُ ولایتِ میان کی عذابِ بکشِم مرہ ثمرِ بدہ۔»

۵۳ ہفت سالِ فراوانی کی مصرِ سرزمینِ میان بو، تمانِ بوست^{۵۴} و ہطو کی یوسف بگفتہ بو، ہفت سالِ قحطی شروعِ بُبوست۔ تمانِ ولایتانِ قحطی بیگفت، ولی سراسرِ مصرِ سرزمینِ میان نانِ نٹہ بو۔^{۵۵} وقتی تمانِ مصرِ سرزمینِ میان ہمہ ویشتا بُبوستید، مردومِ غذا و اسی فرعونِ جا کمکِ بخواستید۔ ہو موقعِ فرعونِ تمانِ مصریانِ بگفت: «بیشید یوسفِ ورجا۔ اونچی کی شمرا گہ انجامِ بدید۔»^{۵۶} پس اُزماتِ کی قحطی تمانِ مملکتِ بیگفتہ بو، یوسفِ انبارانِ وارِ کود، و مصریانِ گندمِ بُفروخت، چونکی قحطیِ مصرِ سرزمینِ میان خیلی سخت بو۔^{۵۷} تمانِ زمینِ مردومانمِ گندمِ ہینِ رہِ مصرِ میانِ یوسفِ ورجا باموئید، چونکی قحطیِ تمانِ زمینِ مردومانِ رہِ خیلی سخت بو۔

۴۲

یوسفِ برارانِ مصرِ شیدی

۱ وقتی کی یعقوبِ واخُبِ بوستِ مصرِ میانِ گندمِ فُروختنِ رہِ دَریدی، خو پسرانِ بگفت: «چرہ ہمدیگرِ فندرستنِ دید؟»^۲ او ایواردہ بگفت: «ہسا بیشتاوستمِ مصرِ میانِ گندمِ فُروختنِ رہِ نٹہ۔ اویا بیشید و آمرہ گندمِ بیہینید تا زندہ بمانیم و نیمیریم۔»^۳ پس دہ تا جہ یوسفِ برارانِ بُشوئید تا مصرِ جا گندمِ بیہینید۔^۴ ولی یعقوب، یوسفِ برارِ بنیامینِ اونِ برارانِ مرا روانہ نُکود چونکی بترسہ ایچی اونِ سرِ بایہ۔^۵ پس یعقوبِ پسرانمِ بقیہِ مردومِ مانستنِ گندمِ ہینِ رہِ باموئید، چرہ کی قحطیِ کنعانِ سرزمینمِ بیگفتہ بو۔

۶ ہسا، یوسفِ مصرِ سرزمینِ والی بو۔ اون بو کی تمانِ اُ سرزمینِ مردومانِ گندمِ فُروختی۔ یوسفِ برارانِ باموئید و اونِ تعظیمِ بکودید و خوشانِ دیمِ زمینِ سرِ بنہ ئید۔^۷ وقتی یوسفِ خو برارانِ بیدہ اوشانِ بشناخت، ولی غریبہ ئانِ مانستنِ اوشانِ مرا رفتارِ بکود، تُندی مرا اَشانِ گبِ بزہ و بگفت: «جہ کویا باموئید؟» اوشانِ جوابِ بدئید: «کنعانِ سرزمینِ جا باموئیمِ تا خوراکِ بیہینیم۔»^۸ ہرچنِ یوسفِ خو برارانِ بشناخت ولی اوشان، یوسفِ نشناختید۔^۹ ہو موقعِ یوسفِ اُ

خوابانی کی اوشان بارہ بیدہ بو بہ یاد باورد و بگفت: «شُمان جاسوسید! باموئید تا آمی سرزمین ضعف بیدینید.»^{۱۰} یوسف بگفتید: «آقا، اَطو نیه! تی غُلامان باموئید تا خوراک بیهینید.»^{۱۱} امان ہمتان اینفر پسران ایسیم. امان راستگو مردومانیم؛ تی غُلامان ہرگس جاسوس نیبید.»^{۱۲} یوسف اوشان بگفت: «نہ! شُمان بامودرید تا آمی سرزمین واری بکونید.»^{۱۳} اوشان جواب بدہ ئید: «امان تی غُلامان دوازده تا براریم، ایتا مرداکِ پسران کی کنعان سرزمین ایسا. ایروج کوچتا برار آمی پئر ورجا ایسا و ایتائم جہ آمی میان دہ نئسا»^{۱۴} اما یوسف اوشان بگفت: «ہونکی شمرأ بگفتم: شُمان جاسوسید!»^{۱۵} و اَطوئی امتحان بیدی: فرعون جان قسم کی، تا شیمی کوچدانہ برار آیا نایہ جہ آیا بیرون نحوائید شئون.^{۱۶} ایتای جہ شیمی میان روانہ کونید تا شیمی برار آیا باورہ؛ الباقی شُمان خولتانک درون ایسید تا شیمی گبان معلوم ببہ کی بیدینم راست گیدی یا نہ. وگرنہ، فرعون جان قسم کی شُمان جاسوسید!»^{۱۷} یوسف تمان اوشان ایجائی سہ روج خولتانک درون تودہ.

^{۱۸} و سیوم روج میان اوشان بگفت: «آنی کی گم انجام بدید تا زندہ بمانید، چونکی من خُدا جا ترسم: ^{۱۹} اگہ شُمان راست گیدی، ایتا برار جہ شیمی میان ا خولتانک درون کی شُمان ایسائید بئسہ و الباقی شُمان بیشید و شیمی خانوادہ نان واسی کی قھطی درون ویشتائید گندم بپرید.^{۲۰} ولی بایسی شیمی کوچدانہ برار می ورجا باورید تا شیمی گبان ثابت ببہ و نیمیرید.» پس اوشان اَطو بکودید.^{۲۱} و ہمدیگر بگفتید: «راست راستی کی امان ا کار واسی کی آمی برار امرا بکودیم تخصیرکاریم. چون ہو موقع کی اون آمرہ متت کودی، اون عذاب کشئ بیدہ ئیم ولی آمرہ نہہ ئیم. ہن واسیہ کی ابلا آمی سر بامو دَرہ.^{۲۲} رثوین جواب بدہ: «مگہ من شمرأ نگفتم کی ا پسر اذیت نُکونید، گنا دَرہ؟ ولی شمرأ نہہ ئید! الان بایسی اون خون رہ حیساب پس فدیم.»^{۲۳} اشان ناستیدی کی یوسف اوشان گبان فہمہ، چونکی ایتا مترجم اوشان میان ایسابو.^{۲۴} و یوسف جہ اوشان ورجا بیرون بشو و گریہ بکود. و ایواردہ واگردست و اشان مرا گب بزہ. بازون شمعون جہ اوشان میان بیگیفت و براران چومان جُلو خولتانک درون تودہ.^{۲۵} ہو موقع دستور بدہ تا اوشان کیسہ نان گندم جا پئر کونید و ہر کس پول اون خورجین میان بنید و اوشان سفر رہ آذوقہ فدید. و ا کاران اوشان رہ بکودید.

^{۲۶} بازون اوشان خوشان الاغان سر گندم بار بزہ ئید و جہ اویا بشوئید.

۲۷ وقتی ایتا جہ اوشان اُ محلی کی خواستید شب اُتراق بُکونید، خو خورجین وازا کود تا خو اُلاع علف فده، بیدہ کی اون پول خورجین سر نئہ. ۲۸ پس خو براران بگفت: «می پول واگردانه ئید؛ ایا می خورجین سر نئہ.» هو موقع اُشان دیل، ترس جا تاپ تاپ زئی و هطو کی پرکستن دیبید همدیگر فندرستید و گفتید: «اُن چیسہ کی خُدا می سر باورده دره؟»

۲۹ وقتی کی کنعان سرزمین خوشان پُتر ورجا واگردستید، هر اونچی کی ایتفاق دکفته بو اون ره واگویا بُکودید و بگفتید: ۳۰ «اُ مردای کی اُ سرزمین حاکمہ می امرأ تُندی مرا گب بزه و خیال بُکود امان اون مملکت جاسوسانیم. ۳۱ ولی امان اون بگفتیم: "امان راستگوئیم و هرگس جاسوس نیبیم. ۳۲ امان دوازده تا براریم، ایتا پُتر پسران. ایتا جہ امان دہ نئسا و کوچی ترین امان ایمروج کنعان سرزمین میان می پُتر ورجا ایسا. ۳۳ هو موقع اُ مردای کی اُ سرزمین حاکمہ امرہ بگفت: "جہ اُ رو فهمم کی راستگوئید کی ایتا جہ شیمی براران می ورجا بنید و شیمی خانوادہ ئان واسی کی ویشتائید گندم بیگیرید و بیشید. ۳۴ ولی شیمی کوجدانه برار می ورجا باورید تا بفهمم کی جاسوس نیئید بلکی راستگوئید. هو موقع شیمی برار شمراً واگردانم و تانید اُ سرزمین میان معاملہ بُکونید."»

۳۵ هطو کی اُشان خوشان خورجین خالی کودن دیبید، بیدہ ئید کی هرکس پول خودش خورجین میان نئہ بو! وقتی اوشان و اُشان پُتر، پول کیسہ ئان بیدہ ئید اگو بُخوردید. ۳۶ و اوشان پُتر یعقوب اُشان بگفت: «شُمان می زاکان داغ می دیل سر بنہ ئید، یوسف دہ نئسا، شمعونم کی دہ نئسا، هسا خوائید بنیامیم بربید. اُشان همه می سر بامو درہ.» ۳۷ هو موقع رُوبین خو پُتر بگفت: «اگہ بنیامین تی ورجا وانگردانم می هر دوتا پسر بُکوش. بنیامین می دس واسپار و من اون تی ورجا واگردانم.» ۳۸ ولی یعقوب بگفت: «می پسر شیمی مرا اويا نخواستہ امون؛ چونکی اون برار بمرده و فقط اون مرہ بمانستہ. اگہ اُ سفر میان کی شید ایچی اون سر بایہ حتم بدرید می سیفید موی غم امرأ گور درون نئیدی.»

۴۳

یوسف براران مصر واگردید

۱ قحطی سرزمین میان خیلی سخت بوست. ۲ وقتی گندمانی کی مصر جا باورده بید بُخوردید، اوشان پُتر اُشان بگفت: «ایوارده بیشید و ایپچہ امرہ خوراک بیهینید.» ۳ ولی یهودا اون بگفت: «اُ مردای تاکید مرا امرہ هُشدار بده

و بگفت: "آگہ شیمی برار شیمی امرانہ، می روی نحوائید دئن." ^۴ آگہ امی برار امی امرانہ اوسہ کونی، شیم و ترہ خوراک خوائیم هئن. ^۵ ولی آگہ اون اوسہ نکونی، نیشیم چونکی اُ مردای امرہ بگفت: "آگہ شیمی برار شیمی امرانہ، می روی نحوائید دئن." ^۶ اسرائیل کی هو یعقوب بگفت: «چرہ مرہ بدی بکودید، اُ مرداک بگفتید کی ایٹا دہ برار دَرید؟» ^۷ اوشان جواب بدہ ئید: «اُ مردای حیسانی امی بارہ و امی خویش و قوم بارہ امی جا واورسہ و بگفت: "شیمی پئر ہنو زندہ یہ؟ بازم برار دَریدی؟" اونچی اون بگفتیم جواب اون سؤالان بو. جہ کویا دانستیم کی گہ: "شیمی برار ایا باورید؟" ^۸ یہودا خو پئر یعقوب بگفت: «اُ پسر می مرا روانہ کون کی ویریزیم بیشیم، تا امان و تو و امی کوچ زاکانم زندہ بمانیم و نیمیریم. ^۹ من اون سلامتِ ضمانت کونم. اون می جا بخواہ. آگہ اون تی ورجا وانگردانم و تی جُلُو ناوردم، اون تقصیر تمان عمر می گردن بہ. ^{۱۰} چون آگہ دیرا نکودہ بیم تا الان دو مرتبہ واگردستہ بیم.»

^{۱۱} هو موقع اوشان پئر اسرائیل آشان بگفت: «آگہ دہ رائی ننہ پس ا کار بکونید: بختین زمین محصول جا شیمی خورجینان میان دکونید، یعنی ایچہ کتیرا و ایچہ عسل و خوشبو صمغ و مُر و پستہ و بادام، و اُ مرداک رہ پیشکش بیرید. ^{۱۲} دو برابر پول شیمی امرای بیرید، اُ پولی کی شیمی خورجینان سر بنہ بید، پس بدید. شاید ساب بُبوستہ بی. ^{۱۳} ویریزید شیمی برار نم اوسانید، و اُ مرداک ورجا واگردید. ^{۱۴} اُ خدای قادر مطلق اُ مرداک دیل بہ رحم باورہ تا شیمی اویتا برار و بنیامین شیمی امرانہ اوسہ کونہ. ولی آگہ داغ می زاکان خوائہ می دیل سر بمانہ، بس بمانہ.» ^{۱۵} پس اوشان پیشکش و دو برابر پول و بنیامین خوشان امرانہ اوسادید، ویریشتید و مصر سمت بَشوئید و یوسف ورجا فارسہ ئید.

^{۱۶} وقتی کی یوسف بنیامین اوشان امرانہ بیدہ خو خانہ خیدمتکار بگفت: «اُ مرداکان خانہ درون بیر و ایٹا حیوان سراپین و اون حاضرین کون، چونکی آشان ظہر می امرانہ غذا نحوائید خوردن.» ^{۱۷} اُ خیدمتکار هوطو کی یوسف اون بگفتہ بو انجام بدہ و اُ مرداکان یوسف خانہ درون بیرد. ^{۱۸} ولی اوشان ان واسی کی یوسف خانہ ببردہ بُبوستہ بید بترسہ ئید، چونکی خوشان مرا گفتید: «امرہ اُ پول واسی کی اولین وار امی خورجینان سر واگردانہ بُبوستہ بو، ایا باورده ئید تا امرہ فُتورکہ و گرفتار کونہ و امرہ خو نوکر چاکونہ و امی اُلاغانم بیگیرہ.» ^{۱۹} پس اوشان یوسف خانہ خیدمتکار ورجا بَشوئید و خانہ در ورجا اون مرا اَطو گب بزہ ئید: ^{۲۰} «ای آقا، امان اولین وار خوراک هئن رہ ایا باموئیم. ^{۲۱} ولی وقتی اُ

محلّی کی خواستیم شب بئسائم، امی خورجینان وازا کودیم، و هر تا امی پول هونقد کی شمراً فدہ بیم، امی خورجینان سر بیافتمیم. هسا اون واگردانه ئیم. ۲۲ و پول ویشترم باوردیم تا خوراک بیہینیم. نانیم کی امی پول امی خورجینان سر بنہ درہ. ۲۳ خیدمتکار بگفت: «سلامت بیبید؛ نترسید. شیمی خُدا و شیمی پُتر خُدا ا پول شمراً شیمی خورجینان میان بنہ درہ، شیمی پول می دس، فارسہ.» هو موقع شمعون اوشان ورجا بیرون باورد. ۲۴ ا خیدمتکار اشان یوسف خانہ بدرون باورد و اوشان آب فدہ تا خوشان لنگان بُشورید و اوشان الاغان رہ ئم علف بنہ. ۲۵ و اوشان خوشان پیشکش یوسف امون واسی ظہر رہ حاضیرا کودید، چونکی بیشتاوستہ بید کی اویا غذا خوائید خوردن.

۲۶ وقتی یوسف بخانہ بامو پیشکشی کی خوشان مرا دشتید اون ورجا خانہ درون باوردید و اون تعظیم بکودید و خوشان دیم زمین سر بنہ ئید. ۲۷ یوسف اشان حال و احوال واورسہ و بگفت: «شیمی پُتر سلامتہ، ا پیرمردی کی اون بارہ گب زئیدی؟ ہنو زندہ یہ؟» ۲۸ اوشان جواب بدہ ئید: «تی بندہ امی پُتر زندہ و سلامتہ.» و دولّا بُبوستید و اون تعظیم بکودید. ۲۹ و یوسف خو سر راست کود و خو برار بنیامین، خو مار پسر بیدہ و واورسہ: «آن هو کوچدانہ برارہ کی اون بارہ مرہ بگفتید؟» و بنیامین بگفت: «می پسر، خُدا ترہ لوطف بکونہ.» ۳۰ یوسف کی خو برار دنن جا خیلی بَغض بکودہ بو، تادی مرا بیرون بُشو تا ایتا جا گریہ کودن رہ بیابہ. پس خو افاق سمت بُشو و اویا گریہ بکود. ۳۱ بازون خو دیم بُشوست و بیرون بامو و هطو کی خورہ دشتی بگفت: «خوراک باورید.» ۳۲ یوسف رہ سیوا خوراک بنئید و اشان رہ سیوا، و مصریان رہ کی اون امرا خوراک خوردیدم سیوا، چونکی مصریان، عبرانیان مرا ایتا سفرہ سر نینیشتید، ان واسی کی مصریان اوشان نجست دَنستید. ۳۳ و یوسف برارانّ جہ پیلہ دانہ تا کوچدانہ عین خوشان سن اون ورجا بینیشانہ ئید، و اوشان ماتا بوستہ ہمدیگر فندرستید. ۳۴ چونکی اوشان سام یوسف سفرہ جا فدہ ئیدی، و بنیامین پنج برابر دیگران جا ویشتر سام فدہ بُبوست. پس اوشان یوسف مرا بُنوشتید و کیف بکودید.

خورجینانَ تا اُ جاپی کی بتانید بپرید، خوراک جا پُر کون و هر تای پولِ اون خورجین سر بنه. ^۲ بازون می جام، یعنی نقره ئی جام، کوچی ترین برار خورجین میان، اون گندم پول مرا بنه. «خیدمتکار اونچی کی یوسف اون بگفته بو انجام بده. ^۳ هطوکی صوب هوا روشن بوست اُ مرداکانَ اوشان اُلاغان مرا روانه کودید. ^۴ ولی هنو شار جا دورا نُبوسته بید کی یوسف خو خانه خیدمتکار بگفت: «ویریز و اُ مردکان دُمبالسر بوشو و هطوکی اوشانَ فارسه ئی اُشان بگو: " چره می خُبی بدی مرا جواب بده ئید؟ ^۵ مگه آن جامی نیه کی امی ارباب اون جا نوشه و اون مرا فال گیره؟ شُمان کار بدی بُکوده ئید."»

^۱ وقتی خیدمتکار اوشان فارسه، اُ گبانَ اوشان بگفت. ^۷ ولی اوشان اون بگفتید: «چره امی آقا اُ چیانَ گه؟ تی بنده ئان جا دور ببه کی آجور کاری بُکونید! ^۸ امان حتی پولی کی امی خورجینان سر بیافتیم جه کنعان سرزمین تی ورجا واگردانه ئیم؛ پس چُطو به تی ارباب خانه جا زریا نقره بدوزدیم؟ ^۹ هرتا جه تی بنده ئان کی جام اون ورجا پیدا ببه، بیمیره و الباقی امانم امی ارباب غلامان خوائیم بوستن.» ^{۱۰} خیدمتکار بگفت: «خیلی خُب، هطو ببه کی گیدی. هر گس ورجا کی پیدا ببه، اون می غلام ببه؛ الباقی شُمان بی گنا خوائید بوستن.» ^{۱۱} پس هر تا جه اوشان تادی مرا خوشان خورجینَ زمین سر بجیر باوردید و هر تا خوشان خورجینَ وازا کودید. ^{۱۲} هو موقع خیدمتکار، پيله برار خورجین جا شروع به گردستن بُکود تا کوچی ترین برار فارسه. و جام بنیامین خورجین میان پیدا بُبوست. ^{۱۳} هو موقع اوشان خوشان رختانَ چاک بدائید و هر تا خوشان اُلاغ بار بزه ئید و شارَ واگردستید.

^{۱۴} اُ زمات کی یهودا و اون برار یوسفِ خانه درون باموئید، یوسف هنو خانه درون ایسا بو. اوشان اون جُلُو زمین سر بگفتید. ^{۱۵} یوسف اوشانَ بگفت: «آن چی کاری ایسه کی بُکوده ئید؟ مگه نانیدی کی ایتا مردای می مانستن تانه فالگیری مرا اُ جریانات بفهمه؟» ^{۱۶} یهودا جواب بده: «امی آقائ چی بیگیم، و چه جواپی بدیم؟ چُطو بیگیم بیگنائیم؟ خُدا تی بنده ئان خطای بفهمسته. هسا امان شیمی غلامان خوائیم بوستن هم امان و هم اونکی جام اون دس میان پیدا بُبوست.» ^{۱۷} ولی یوسف بگفت: «می جا دور ببه کی اُ کار بُکونم! فقط اُ مردای کی جام اون دس میان پیدا بُبوست می غلام خوائه بوستن. الباقی شُمان شیمی پُر ورجا به سلامت واگردید.»

^{۱۸} هو موقع یهودا اون نزدیکی بُشو و بگفت: «آقا، منت کونم وائال تی بنده

ایچی تی گوش درون بگه. و تی بنده جا بَرزَخِ نیبی، چونکی تو فرعون مانستن ایسی. ^{۱۹} می آقا خو بندنان جا واورسه: "پئر یا براری دَریدی؟" ^{۲۰} و آمان می آقائی جواب بده ئیم: "آمی پئر مسنده، و ایتا جوانِ برار کی اون مُسند روجان زای ایسه. اُ پسرِ برار بمرده و فقط خودشِ مارِ ایتا دانه پسرہ کی باقی بمانسته و اونِ پئر اونِ دوست دَرہ. " ^{۲۱} هو موقع تی بندنان بگفتی: "اون می ورجا باورید تا می چوم مرا اون بیدینم. " ^{۲۲} و آمان می آقائی بگفتیم: "اُ پسر نتانہ خو پئر ولا کونہ، چون آگہ خو پئر ولا کونہ، اون پئر میرہ. " ^{۲۳} ولی شُمان شیمی بندنان بگفتید: "تا شیمی کوچ برار شیمی امرا ناویردِ دہ می روی نخواستید دئن. " ^{۲۴} پس وقتی آمی پئر تی بنده ورجا، بُشوئیم، می آقا گبانِ اونِ رہ واگویا بُکودیم. ^{۲۵} هو موقع آمی پئر بگفت: "واگردید و ایچہ خوراک امرہ بیهینید. " ^{۲۶} ولی آمان بگفتیم: "نتانیم بیشیم. آگہ فقط آمی کوچ برار آمی امرہ بایہ، خوائیم شئون. چونکی نتانیم اُ مرداکِ روی بیدینیم، مگہ آنکی آمی کوچ برار آمی امرہ ببه. " ^{۲۷} هو موقع تی بنده، آمی پئر، امرہ بگفت: "دانیدی کی می زنانه دوتا پسر مرہ بزا. ^{۲۸} ایتا جہ اوشان جہ می ورجا بُشو و بگفتم: 'بی شک ایتا واشی حیوان اونِ واتلاخانہ. ' و جہ اُ زمات دہ اونِ نیدم. ^{۲۹} آگہ ایتا می جا فیگیرد و اونِ آسیب فارسہ، می سیفید موی مصیبت امرہ گور درون خوائید بردن. " ^{۳۰} پس ہسا آگہ تی بنده آمی پئر ورجا واگردیم و آ جوان آمی امرہ نبہ، و می پئر، کی اون زیندگی بہ اُ پسر زیندگی دَوستہ یہ، ^{۳۱} بیدینہ کی اِنِ پسر نسا، هو دم میرہ. و تی بنده ثان آمی پئر سیفید موی غصہ امرہ گور درون خوائیم بردن. ^{۳۲} چونکہ تی بنده، می پئر ورجا آ جوان سلامتی ضمانت بُکودم و بگفتم: "آگہ اون تی ورجا وانگردانم اونِ تقصیر، تمان عمر می گردن ببه! " ^{۳۳} پس ہسا مانت کونم کی تی بنده، بجای آ جوان بئسم و می آقا غلام بيم و آ جوان خو براران امرہ واگردہ. ^{۳۴} چونکی چُطو تانم می پئر ورجا واگردم آگہ آ جوان می امرہ نبہ؟ من نتانم بیدینم کی بلائی می پئر سر بایہ. »

۴۵

یوسف خورہ خو برارانِ شناسانہ

۱) و یوسف دہ نتانستی اوشان ورجا کی اونِ جُلو ایسابید خودشِ بَدَرہ و فریاد بزہ: «ہمتان جہ می ورجا بیرون کونید!» پس اُ زمات کی یوسف خودشِ خو براران رہ بشناسانہ دہ ہیگس اويا نسا بو. ^۲ و یوسف بلند بُلد گریہ بُکود،

هوطو کی مصریان اون صدای بیشتاوستید و آ خبر فرعون گوشِ فارسه. ^۳ یوسف خو برارانِ بگفت: «من یوسفم! می پتر هنو زنده یه؟» ولی اون براران ننانستید اون جوابِ بدید، چونکی اون دئن جا حیران بوسته بید.

^۴ هو موقع یوسف خو برارانِ بگفت: «می نزدیکی بائید.» و نزدیک باموئید. بازین بگفت: «منم، یوسف، شیمی برار، هون کی اون مصریان بفروختید! ^۵ و هسا پریشان نیبید و جه آنکی مره آشان بفروختید بزخ نیبید، چونکی جانان نجات دئن واسی بو کی خدا مره پیشتر جه شُمان اوسه کود. ^۶ چره کی هسا دوسالِ آسرزمین میان قحطی نئه و پنج سال دیگه تم نئه کی، نه شه کاشتن، نه پیئن. ^۷ ولی خدا مره پیشتر جه شُمان اوسه کود تا زمین سر کسانِ شمرأ باقی بنه و خیلیان مرگ جا نجات بده و شمرأ زنده بدره. ^۸ پس خدا بو کی مره آیا روانه کود نه شُمان. خدا مره فرعون ره پتر و تمان اون اهل خانه ره آقا و تمان مصر سرزمین میان فرمانروا چاکود. ^۹ تأدی مرا می پتر ورجا بیشید و اون بیگید: "تی پسر یوسف آطو گه: خدا مره تمان مصر حاکم چاکوده. می ورجا بیا و دیرا نُکون. ^{۱۰} تو و تی زاکان و تی نوّه ئان، و تی گلّه ئان و تی رُمه ئان و هر اونچی امرا کی دَری جوشن منطقه میان ایسی و می نزدیکی مانی. ^{۱۱} اویا تی واسی تهیه دینم، چونکی هنو پنج سال جه قحطی بمانسته. نبه کی تو و تی اهل خانه و تمان تی کس و کار به ناداری دکفید" ^{۱۲} هسا شُمان شیمی چوم مرا دینیدی و می برار بنیامینم دینه کی راست راستی منم کی شیمی مرا گب زنم. ^{۱۳} پس می پتر جه تمان احترامی کی مصر میان درم و هر اونچی کی بیده ئید خبر بدید. و هرچی زودتر می پتر، می ورجا باورید. ^{۱۴} هو موقع خو برار بنیامین کشه گیفت و گریه بُکود و بنیامینم گریه بُکود. ^{۱۵} و یوسف تمان خو برارانِ ماچی بده و آشان ره گریه بُکود. بازون اون براران اون مرا گب بزه ئید.

^{۱۶} هطو کی فرعون خانه، خبر فارسه کی یوسف براران باموئید، فرعون و تمان اون خیدمتکاران ذوق بُکودید. ^{۱۷} فرعون یوسف بگفت: «تی برارانِ بگو: "آطو بُکونید: شیمی چارپایان بار بزئید و کنعان سرزمین سمت واگردید، ^{۱۸} و شیمی پتر و شیمی خانه اهل اوسانید و می ورجا بایید. مصرِ بختین زمین شمرأ فدم تا زمین فراوانی جا بُخورید." ^{۱۹} و تو یوسف، مأموری کی اوشان بیگی: "آطو بُکونید: مصر سرزمین جا ارابه ئان شیمی زناکان و کوچ زاکان ره بیگیرید و شیمی پتر اوسانید و بائید. ^{۲۰} شیمی اسباب اثاثیه نیگران نیبید چونکی تمان مصر سرزمین خب چیان شیمی شینه."»

۲۱ یعقوب پسران آطو بکودید: عین فرعون دستور، یوسف، اراہہ ٲان و خوراک سفرِ رہ آشان فدہ. ۲۲ ہر تا جہ اوشانَ ایتا دَس تازہ رخت فدہ ولی بنیامینَ سیصد تا سکہ نقرہ و پنج دست رخت فدہ. ۲۳ و خو پٲرِ واسی ٲم آشانَ روانہ کود: دہ تا ألاغی کی مصرِ بختین سوغاتیان جا بار بزه بو و دہ تا ٲم مادہ ألاغ کی گندم و نان و سفرِ خوراک، خو پٲرِ واسی بار بزه بو. ۲۴ بازیٰن یوسف خو ہزاران روانہ کود و اوشان شٲون موقع آشان بگفت: «ہمدیگر آما راہ درون دعوا نُکونید!»

۲۵ پس آشان مصر جا بیرون باموئید و خوشان پٲرِ ورجا یعقوب کنعان سرزمین بُشوئید. ۲۶ و خوشان پٲرِ بگفتید: «یوسف ہنو زندہ یہ! اون تمان مصر سر حاکمہ.» ہو موقع یعقوب اوکو بُخورد و اونِ قلب ایسان دبو، چونکی اوشان گبانَ واور نُکود. ۲۷ ولی چونکی تمان گبانَ کی یوسف آشان بگفتہ بو خوشان پٲرِ رہ واگویا بکودید، و اراہہ ٲائی کی یوسف اونِ اوردن رہ روانہ بُکودہ بو بیدہ، آشان پٲرِ یعقوب ایوار دہ جان بیگفت. ۲۸ و اسرائیل کی ہو یعقوب بگفت: «آن مرہ وسہ! می پسر ہنو زندہ یہ. شم و پیش جہ می مردن اونِ خوائم دٲن.»

۴۶

یوسف خو خانوادہ ی مصر آورہ

۱ پس اسرائیل کی ہو یعقوب ہرچی مرا کی دشتی کوچ بکود، بِرِشَبَع فارسہ و اسحاق خو پٲرِ خُدا، رہ قربانیان پیشکش بکود. ۲ و خُدا شب رویائان درون، یعقوب دُوخواد و بگفت: «یعقوب! یعقوب!» جواب بدہ: «بفرما! درخدمتم!» ۳ خُدا بگفت: «منم خُدا، تی پٲرِ خُدا. آن واسی کی بیشی مصر نوا ترسن، چونکی اویا ترہ پیلہ ملتی خوائم چاکودن. ۴ من خودم تی آما مصر درون خوائم آمون و من خودمم حتمی ترہ واگردانم. و یوسف خو دس مرا تی چومان خوائم دَوسٲن.»

۵ ہو موقع یعقوب بِرِشَبَع جا رادکفت، و یعقوب پسران خوشان پٲرِ یعقوب و کوچ زاکان و خوشان زناکان اُ اراہہ ٲان مرا کی فرعون آشان اوردن رہ اوسہ بکودہ بو، ہریدید. ۱ و گلہ ٲان و اسباب اثاثیہ ٲم کی کنعان سرزمین میان جم کودہ بید خوشان مرا اوسادید و یعقوب و تمان اونِ نسل، مصر بُشوئید. ۷ اونِ پسران و خو پسرانِ پسران و گران و خو پسرانِ گران یعنی تمان خو نسل مصر

باورد.

^۸آنه یعقوب پسران نام یعنی یعقوب و اون نسل کی مصر بُشوئید:

رئوبین یعقوبِ اوّلتا زای.

^۹رئوبین پسران: خَنوخ و قَلّو و حِصرون و گزّمی.

^{۱۰}شمعون پسران: یِموئیل و یامین و اوهد و یاکین و صوحر و شائول. شائول

ایتا کنعانی زناکِ پسر بو.

^{۱۱}لاوی پسران: چرشون و قُہات و میراری.

^{۱۲}یہودا پسران: عیر و اونان و شیلّہ و فِرِص و زِراح. اما عیر و اونان کنعان ولایت میان بمرده بید؛ و فِرِص پسران، حِصرون و حامول بید.

^{۱۳}یساکار پسران: تولّع و فُوّه و یاشوب و شمرون.

^{۱۴}زبولون پسران: سِرد و ایلون و یاحلیئیل.

^{۱۵}آشان بید لیّہ پسران کی اوشانّ خو گر مرا دینّہ، فدّان آرام درون یعقوب رہ بزا. یعقوبِ آپسران و گران سرجم سی و سہ نفر بید.

^{۱۶}جاد پسران: صِفیون و حَجّی و شونی و اِصبون و عری و آرودی و آرئیلی.

^{۱۷}آشیر پسران: یِمّنّہ و یِشوہ و یِشوی و بریّعہ و اوشان خاخور سِراخ و بریّعہ پسران، حِیر و مَلکیئیل.

^{۱۸}آشان بید زلفّہ پسران، اُکولفتی کی لابان خو گر لیّہ یّ فدّہ بو. اون آشونزہ تا زاکِ یعقوب رہ بزا.

^{۱۹}راحیل پسران، یعقوب زنانه: یوسف و بنیامین بید. ^{۲۰}و یوسف رہ مصر ولایت میان، مَنسی و اِفرایم بزا بُبوستید کی اَسِنات فوطی فارّع گر، اون کاهن

یوسف رہ بزا.

^{۲۱}بنیامین پسران: بلاع و باکر و آشیل و جیرا و نَعمان و اِیحی و رُش و مُقّیم و حُقّیم و آزد.

^{۲۲}آشان بید راحیل پسران کی یعقوب رہ بزا بُبوستہ، سر جم چارده تن.

^{۲۳}دان پسر: حوشیم

^{۲۴}نفتالی پسران: یَحِصّیل و جونی و یِصر و شیلیم.

^{۲۵}آشان بید بلّہہ پسران، اُکولفتی کی لابان خو گر راحیل فدّہ بو، و اون آشان یعقوب رہ بزا، سر جم ہفت تن.

^{۲۶}تمان کسان کی یعقوب مرا مصر سمت بُشوئید، یعنی اوشانی کی اون نسل جا بید، جغیر اون عروسان شصت و شش نفر بید. ^{۲۷}یوسف رہ مصر درون

دوتا پسر بڑا بُبوست پس یعقوب ایل و تبار کی مصر سمت بُشوئید سرجم
ہفتاد نفر بید۔

^{۲۸} یعقوب یہودای پیشتر جہ خودش یوسف ورجا اوسہ کود تا اونَ جوشن
سمت رائنمائی بُکونہ۔ و جوشن ولایت فارسہ ئید۔ ^{۲۹} ہو موقع یوسف خو ارا بہ
یَ حاضرہ کود تا خو پتر یعقوب پیشواز جوشن ولایت بشہ۔ یوسف خودش
اون رہ آشکار کود و کشہ گیفت و ایچہ گریہ بُکودہ۔ یعقوب یوسف
بگفت: ہسّا دہ حاضرہ بیمیرم، چونکی می چوم مرا بیدم کی ہنو زندہ ئی۔
^{۳۱} ہو موقع یوسف خو ہراران و خو پتر اہل خانہ یَ بگفت: «ہسّا شم تا
فرعونَ خبر بدم و بگم: "ہراران و می پتر خانہ اہل کی کنعان ولایت میان
ایسابید می ورجا باموئید۔ ^{۳۲} اوشان چوپان و دامدارید، و گلہ ئان و رُمہ ئان و ہر
اونچَ کی دشتید خوشان مرا باوردید۔" ^{۳۳} زما تی کی فرعون شمراً دوخواد و
واورسہ: "شیمی کار چیسہ؟" ^{۳۴} جواب بدید: "آمان تی بندگان جوانی جا تا
ہسّا دامداری بُکودہ ئیم، ہم آمان و ہم آمی پتران،" تا جوشن ولایت میان
بئسید، چونکی مصریان جہ ہرچی چوپان چندش دَریدی۔»

